

Gorenjski Glas

PETEK, 14. JULIJA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 56, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Pustolovski park Bled za zdaj zaprt

Pustolovski park Bled je sredi junija zaprl svoja vrata, saj upravljavec nima pridobljenih vseh dovoljenj, ki jih zahteva zakonodaja. Svojih vrat v tej sezoni ne bo več odprl.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Pustolovski park Bled je vse od leta 2010 predstavljal dodatno turistično ponudbo na Bledu, kamor so tako domačini kot tudi turisti radi zahajali. Upravlja ga istoimensko podjetje, ki je zemljišče za izvajanje dejavnosti na vrhu hriba Straža dobilo v najem od Občine Bled.

Kot je pojasnil blejski župan Anton Mežan, je Občina Bled zaradi opozoril občanov, da se nekatere stvari ne izvajajo v skladu s sklenjeno pogodbo, pristopila k preverjanju domnev.

»Občina Bled je v fazi prekinitve pogodbe z najemnikom, ker smo med drugim ugotovili, da se je dejavnost Pustolovskega parka Bled opravljala tudi zunaj območja, na katerem je to dopuščeno s prostorskimi akti,« je pojasnil župan, ob tem pa dodal, da so prav tako ugotovili razlike med veljavnim gradbenim dovoljenjem ter dejanskim stanjem. V skladu s tem so ukrepali in Pustolovskemu parku Bled prepovedali delovanje, zato je park od 19. junija dalje zaprt.

DirektorpodjetjaPustolovski park Bled Andraž Koren

v tem trenutku situacije še ne želi komentirati. Pojasnil nam je le, da imajo vse od začetka veljavno gradbeno dovoljenje, priznava pa, da nikoli niso pridobili uporabnega dovoljenja. Ob tem meni, da zakonodaja, ki ureja pustolovske parke, ni življenjska in bi jo bilo treba nujno prilagoditi. »Gradnje pustolovskega parka namreč ne moremo enačiti z gradnjo betonskega objekta, saj ta ne vključuje nobenega betona niti elektrifikacije, kanalov za vodo ali podobnih gradbenih elementov,« je poudaril Koren.

▶ 3. stran

Pustolovski park Bled bo v poletni sezoni zaprt. Fotografija je s prireditve Večer nad Bledom, ko je park še obratoval. / Foto: Tina Dokl

Huda ura tudi na Gorenjskem

SIMON ŠUBIC

Bohinj, Naklo – Močno neurje s posameznimi sunki vetra tudi čez sto kilometrov na uro je v noči na četrtek veliko preglavic povzročilo tudi na Gorenjskem. Poleg vetroloma je predvsem odkrivalo strehe, okoli sedemsto odjemalcem je bila še včeraj dopoldan prekinjena oskrba z električno energijo. Po naših podatkih je bilo najhuje na območju Bohinja. V Soteski je podrtlo drevo poškodovalo dve osebi, v Naklem so s tabora evakuirali otroke.

▶ 10. stran

Odstranjevanje podrtih dreves na območju Pod skalco v Ribčevem Lazu / Foto: Marjana Ahačič

AZU BIKES.si
ELEKTRIČNA KOLESA

Pesnica, ki bo zdravnica

▶ 15. stran

Miele

ETIS

DOŽIVITE DOM Z MIELE.

V Etisu vam **INDIVIDUALNO** in **STROKOVNO** svetujemo pri načrtovanju in opremitvi celotnega doma.

Izbira kakovostnih gospodinjstskih aparatov je pomembna, saj vam olajšajo vsakodnevna opravila. Če pa jih lahko dobite **TAKOJ**, še toliko bolje. Bogata izbira in zaloga aparatov Miele.

Vabljeni na svetovanje v salon **ETIS Kranj Ljubljanska c. 30**
T: 04 235 50 50
www.etis.si

Nakup aparatov na do 24 obrokov preko hitrega potrošniškega kredita Summit Leasing brez potrebne dokumentacije. Informacije in izračuni so vam na voljo v vseh naših PE.

<p>AKTUALNO</p> <p>Preboj druge cevi šele konec leta</p> <p>Po prvotnih napovedih naj bi bil podzemni del izkopa druge cevi predora Karavanke zaključen septembra, a se to ne bo zgodilo. Kot so povedali na Darsu, naj bi do preboja prišlo šele konec leta.</p> <p style="text-align: right;">3</p>	<p>GORENJSKA</p> <p>Vreme vpliva na čas bivanja kampistov</p> <p>Letošnje na trenutke nič kaj poletno vreme, ki nemalokrat postreže s padavinami in neurji, vpliva tudi na zasedenost kampov. V štirih kampih smo se pozanimali, kako je z zasedenostjo.</p> <p style="text-align: right;">4</p>	<p>ŠPORT</p> <p>Trener in kapetan ostajata na Jesenicah</p> <p>Iz jeseniškega hokejskega kluba so sporočili, da so pred novo sezono podpisali novi pogodbi s trenerjem Gabrom Glavičem in kapetanom Gašperjem Glavičem, podpisujejo pa jih tudi z igralci.</p> <p style="text-align: right;">8</p>	<p>KULTURA</p> <p>Zvonovi naznanjali prihod cesarja</p> <p>Gorenjci so ga povsod sprejeli »z nepopisljivim navdušenjem«, so pisali takratni časopisi. Ta teden mineva 140 let od obiska cesarja Franca Jožefa I. na Kranjskem, dva dni je bil tudi na Gorenjskem.</p> <p style="text-align: right;">14</p>	<p>VREME</p> <p><i>Danes, jutri in v nedeljo bo večinoma sončno in vse bolj vroče.</i></p> <p style="text-align: right;">15/31 °C</p> <p style="text-align: right;">14 jutri: sončno in vroče</p>
---	--	--	--	--

Posodobitev Centra za nadzor in kontrolo

V sredo je predsednica republike in vrhovna poveljnica obrambnih sil Nataša Pirc Musar na brniškem letališču predala v uporabo nov podzemni objekt in operativno dvorano enote, ki stalno nadzoruje in varuje slovenski zračni prostor.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Brnik – »Po 32 letih enota dobiva nov center, ki je primerljiv s podobnimi centri drugih držav v zavezništvu. Predvsem pa državljani Republike Slovenije dobivajo center, iz katerega se izvaja ta nadzor in kontrola in posledično suverenost našega zračnega prostora,« je o pridobitvi povedal podpolkovnik Aleš Umek, poveljnik 16. Centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora (CNKZP). Gre za enoto 15. polka

vojaškega letalstva, ki neprekinjeno 24 ur na dan 365 dni v letu zaznava kršitve v slovenskem zračnem prostoru, jih primerno opredeli in se po potrebi nanje odzove z opravljanjem kontrole nad prestrežanjem. Kot so še pojasnili v centru, prestrežanje z letali zagotavljajo dežurne posadke 15. polka ter zavezniških lovskih letal iz Italije ter Madžarske.

Nastanek CNKZP sega v čas vojne za neodvisnost Slovenije, ko je bila v okviru zračne obrambe slovenske

Teritorialne obrambe vzpostavljena Služba nadzora zračnega prostora, danes pa je center del Natovega integriranega sistema zračne in raketne obrambe s svojim območjem odgovornosti. Razpolaga s petimi mobilnimi radarji kratkega dosega, na Ljubljanskem vrhu in Ledinekovem kogleu pa sta postavljena vojaška radarja dolgega dosega.

Ob osnovnih nalogah CNKZP skrbi za izmenjavo surovih radarskih podatkov, pridobljenih z vojaškima

radarjema, s Kontrolo zračnega prometa Slovenije. V prihodnje se bo, skladno s sklenjenimi meddržavnimi sporazumi, izmenjava teh podatkov izvajala tudi s primerljivimi vojaškimi in civilnimi agencijami v sosednji Avstriji in Italiji, so napovedali ob slovesnem prevzemu sodobnih prostorov, s katerimi so poleg boljših delovnih pogojev dobili novo informacijsko opremo, ki bo zagotavljala polno zmogljivost centra.

»Vesela sem, da sem danes imela priložnost odpreti prenovljene prostore tega centra, ki je tehnološko dovršen in skladen s standardi zveze Nato,« je dejala predsednica republike Nataša Pirc Musar, ki je poudarila pomen stalnega posodabljanja Slovenske vojske ter vlogo dežurnih helikopterskih posadk pri reševanju in nujenju pomoči civilnemu prebivalstvu. »Dežurstva so 24-urna, dva helikopterja ponoči, trije podnevi, pet posadk je dnevno pripravljeno na reševanje.« Letos je Slovenska vojska po besedah predsednice pomagala že v 470 primerih (do minule srede), v celotnem lanskem letu v 440 primerih. »Kar pomeni, da se število nesreč

Poveljnik 16. Centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora, podpolkovnik Aleš Umek / Foto: Tina Dokl

Slovesno odprtje novih prostorov. Ob predsednici republike in vrhovni poveljnici obrambnih sil Nataši Pirc Musar je poveljnik sil Slovenske vojske, generalmajor Roman Urbanč. / Foto: Tina Dokl

Predsednica republike se je seznanila tudi z delovanjem dežurnih helikopterskih posadk. / Foto: Tina Dokl

v gorah povečuje. In naša vojska je pripravljena, tudi za to jim izrekam posebno zahvalo.« Spomnila je tudi na pomoč pri gašenju požarov in dodala, da se bo s predvidenimi pridobitvami ta sposobnost še okrepila.

Buren odziv Jesenic in Kranja glede bolnišnice

Na Jesenicah so se burno odzvali na sklep državnega sveta, ki kot najprimernejšo lokacijo za regijsko bolnišnico predlaga Radovljico. Nezadovoljni so tudi v Kranju, kjer menijo, da je posvet »prinesel drugačne zaključke od teh, ki zdaj krožijo v javnosti in le otežujejo sprejem te zelo pomembne odločitve«.

U. P., S. Š.

Jesenice, Kranj – Potem ko je državni svet po posvetu o lokaciji gorenjske regijske bolnišnice kot najustreznejšo lokacijo predlagal Radovljico, so se na to burno odzvali na Jesenicah. Jeseniški župan Peter Bohinec je predsedniku državnega sveta Marku Lotriču poslal dopis, v katerem kategorično nasprotuje potezi državnega sveta in preferiranju ene lokacije za umestitev nove splošne bolnišnice Gorenjske.

»Menimo, da državni svet nima pristojnosti predlagati in odločati o eni izmed lokacij. Sklepi državnega sveta nimajo nikakršne zavezujoče podlage. Namen državnega sveta je, da zagovarja enakost in interese vseh lokalnih skupnosti, brez preferiranja določene lokalne skupnosti,« je opozoril jeseniški župan. Kot je poudaril, je država tista, ki mora oziroma bi že morala pripraviti nacionalno strategijo javne zdravstvene mreže, in to na podlagi strokovnih meril in enakomerne razporejenosti

izvajalcev javne zdravstvene dejavnosti na območju države in regij. Odločitev o umestitvi regijske bolnišnice na Gorenjskem naj temelji na strokovnosti in nikakor na parcialnih interesih posameznikov, je poudaril Bohinec.

Kritičen je bil tudi do predsednika državnega sveta Marka Lotriča in članov Monike Ažman, Leopolda Pogarčarja in Ivana Megliča, saj naj bi bili sprejeti sklepi le »osebni predlogi navedenih predlagateljev«.

Nezadovoljni tudi v Kranju

Na Mestni občini Kranj (MOK), ki je bila pobudnik junijskega posveta v državnem svetu, pa menijo, da je posvet »prinesel drugačne zaključke od teh, ki zdaj krožijo v javnosti in le otežujejo sprejem te zelo pomembne odločitve«. Kot so poudarili, mnenje državnega sveta

Na Jesenicah poudarjajo, da ni nujno, da je bolnišnica v celoti novogradnja. V zadnjih štirih letih so bila v Splošni bolnišnici Jesenice opravljena številna vlaganja, ki so bila namenjena nadaljevanju dejavnosti Splošne bolnišnice Jesenice kot regijskega zdravstvenega središča Gorenjske.

/ Foto: Nik Bertonec

ni odločilno, ampak je odločitev o lokaciji v pristojnosti ministrstva za zdravje in vlade. »Verjamemo, da bodo v odločitvi novega ministra, ki jo bo predlagal vladi, prevladali argumenti o objektivno najboljših prednostih,« so dejali.

Na MOK sicer vztrajajo pri stališču, da je po vseh kriterijih in opravljenih študijah za regijsko bolnišnico najprimernejši Kranj. »MOK ima na Zlatem polju primerna zazidljiva in v prostorskih najboljših namembno opredeljena zemljišča. Samo tretjina

potrebnih zemljišč je v zasebni lasti, pri čemer imamo pisna soglasja njihovih lastnikov, vsa ostala potrebna zemljišča za postavitev regijske bolnišnice pa so že v lasti občine oziroma države,« so pojasnili.

Med argumenti, ki po njihovem govorijo v korist lokacije v Kranju, so naštevali središčno geografsko lego lokacije v Kranju, precej izenačeno dostopnost z vseh delov, večjo populacijsko zgoščenost v osrednji Gorenjski, pričakovane razbremenitve ljubljanskega kliničnega centra in posledično vpliv na krajanje čakalnih dob za specialistično obravnavo. Poudarili so še, da ima Kranj tudi zelo ugodno in razvito infrastrukturo – urejeno lokalno cestno omrežje z avtocesto, bližina mednarodnega letališča, mirna lokacija ob robu mestnega centra in že začeta gradnja stanovanj s ciljem tisoč novih stanovanj do leta 2026.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FRANCKA OSOLNIK** iz Stahovice.

Preboj druge predorske cevi šele konec leta

Po prvotnih napovedih naj bi bil podzemni del izkopa druge cevi predora Karavanke zaključen septembra, a se to ne bo zgodilo. Kot so povedali na Darsu, naj bi do preboja prišlo šele konec leta. Razlog? Težavne geološke razmere.

URŠKA PERNEL

Hrušica – Delavci izvajalca Cengiz so pri gradnji druge cevi predora Karavanke do konca prejšnjega tedna opravili 2620 metrov podzemnega izkopa. Kot so pojasnili na Darsu, izkop ta čas poteka v zahtevnih geoloških razmerah, kar vpliva na hitrost izkopa. In če naj bi po prvotnih načrtih do preboja prišlo že septembra, se to ne bo zgodilo, na Darsu ga napovedujejo šele za konec letošnjega leta. Dolžina podzemnega dela na slovenski strani je 3546 metrov.

Izkop se je upočasnil

Še marca, ko smo si ogledali gradbena dela v predoru, so delavci turškega izvajalca Cengiz vsak dan napredovali za od dva do tri metre in takrat so se prebili 2500 metrov globoko v Karavanke. V zadnjih treh mesecih se je napredek dokaj upočasnil, saj jim je uspelo opraviti le dobrih sto dodatnih metrov izkopa.

»Trenutno poteka izkop v območju hrušenske prelomne cone, s prehodom iz permokarbonskih skrilavilnih glinavcev in meljevcev v triasne karbonatne kamnine.« so geološke razmere pojasnili na Darsu. Gre za dokaj nestabilne kamnine, zato prihaja tudi do lokalnih

Dela potekajo v tako imenovanem metanskem režimu, kajti pod Karavankami so večje koncentracije metana. / Foto: Gorazd Kavčič

»zruškov«. Dela potekajo v tako imenovanem metanskem režimu, kajti pod Karavankami so večje koncentracije metana.

Za zdaj nimajo težav z vdori vode, pojavljanje vode pričakujejo v nadaljevanju, ko bodo izkopna dela prešla v dolomitne kamnine. Tam pričakujejo močnejše dotoke hribinske vode. Najbolj »kritičen« del naj bi bil glede na pričakovanja geologov na globini okoli 3000 metrov. Ko bo podzemni izkop zaključen,

bo sledila montaža elektro-strojne opreme, ki naj bi jo opravil skupni izvajalec na slovenski in avstrijski strani, ki pa po navedbah Darsa še ni izbran.

Odprtje druge cevi leta 2025

Pri tem so Avstrijci nekaj korakov pred nami, svoj del podzemnega izkopa v dolžini 4402 metra so zaključili že septembra 2021. Na avstrijski strani izvajalec tako že opravlja dela na voziščni konstrukciji.

Gradnja druge cevi mora biti zaključena maja 2025, po odprtju nove cevi pa bo sledila predvidoma dveletna

Najbolj »kritičen« del naj bi bil glede na pričakovanja geologov na globini okoli 3000 metrov.

obnova stare, zato bo promet v tem času še vedno potekal po eni, vendar mnogo varnejši novi predorski cevi.

K

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Regijska bolnišnica

Če kaj, je junijski posvet v državnem svetu o lokaciji regijske bolnišnice na Gorenjskem pokazal, da se vsi – stroka in politika – strinja, da Gorenjska nujno potrebuje regijsko bolnišnico. Ko govorimo o politiki, ciljamo tako na lokalno kot tudi na državno. Ne nazadnje je že prejšnja vlada aprila lani ocenila, da je projekt gorenjske regijske bolnišnice nacionalna prioriteta in ga uvrstila v načrt razvojnih programov z ocenjeno vrednostjo naložbe dobrih 305 milijonov evrov, pri čemer bo vire financiranja v celoti zagotovilo ministrstvo za zdravje. Kot je znano, je z zakonom o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031 za nujno potrebne investicije v splošne in negovalne bolnišnice ter negovalne domove predvidenih 557 milijonov evrov.

Čeprav bo ministrstvo za zdravje imelo ključno vlogo pri izbiri končne lokacije regijske bolnišnice, pa so na že omenjenem posvetu, ki naj bi ravno pripomogel k lažji izbiri lokacije, pogrešali ministra za zdravje, še več – kateragakoli predstavnika ministrstva. Po pričakovanih naj bi ministrstvo odločitev sprejelo do letošnjega poletja, a je, čeprav se že kar nekaj časa intenzivno skrivamo pred poletno pripeko, še ni. In po odstopu ministra Danijela Bešiča Loredana je upravičeno pričakovati, da je še kar nekaj časa tudi ne bo.

Žal se kljub splošnemu konsenzu o nujnosti nove regijske bolnišnice dogaja, da se Gorenjci ne znamo sami sporazumeti, kje jo postaviti. Na Jesenicah, v Radovljici ali Kranju? Čeprav je žirovniški župan in državni svetnik Leopold Pogacar v državnem svetu prejšnji teden zatrjeval, da ne gre za tekmo med tremi občinami, se ne gre slepiti, da nobena od njih niti za ped ne odstopa od prepričanja, da je ravno njihova lokacija najboljša. Na Jesenicah stavijo na tradicijo bolnišnične dejavnosti, v Radovljici in Kranju na že zagotovljena zemljišča in dostopnost lokacije.

Leta 2021 so se župani na svetu gorenjske regije sicer odločili, da bodo lokacijo za regijsko bolnišnico izbirali na podlagi izsledkov analize prednosti in slabosti (SWOT), ki so jo lani izdelali na Regionalni razvojni agenciji BSC Kranj. Ta naj bi, kot je bilo slišati v državnem svetu, kot najprimernejšo lokacijo izluščila Kranj, kar je najbrž še dodatno spodbudilo kranjskega župana Matjaža Rakovca, da je predlagal izvedbo posveta v državnem svetu. Le da verjetno ni pričakoval, da Kranju uradno sprejeti zaključki posveta ne bodo šli v prid. Državni svetniki so namreč kot primerno lokacijo podprli Radovljico, kar seveda ni vseh ne Rakovcu ne jeseniškemu županu Petru Bohincu. In jari kači tako še vedno ni videti konca ...

Pustolovski park Bled za zdaj zaprt

1. stran

Koren je dodal, da imajo kot odgovorni upravljavci pridobljena vsa strokovna arboristična poročila, ki izkazujejo, da so dobri gospodarji in da ne uničujejo gozda. Vsako leto izvajajo tudi strokovni pregled varnosti parka in pridobijo licenco za varno obratovanje francoskega podjetja.

Družinski produkt

Park se je zaprl tik pred vrhuncem poletja, svojih vrat pa v tej sezoni zagotovo ne bo več odprl. »Prizadevali si bomo, da vsa potrebna dovoljenja pridobimo. Kakšen pa bo končni rezultat, za zdaj ne moremo napovedati,«

Ob kresovanju pred 1. majem na Straži je Pustolovski park Bled še vedno nudil gibalne aktivnosti v naravi. Le dober mesec po tem pa je zaprl svoja vrata. / Foto: Tina Dokl

nam je zaupal Koren, ki je prepričan, da je park dodana vrednost Bleda. »Osnovan

je bil kot zelen in družinski produkt, ki nikakor ni škodljiv za naravo, zato mi je žal,

da smo z zaprtjem osiromašili turistično ponudbo kraja,« je še dodal Koren.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Pernel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Pernel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Vreme vpliva na dolžino bivanja kampistov

Letošnje na trenutke nič kaj poletno vreme, ki nemalokrat postreže s padavinami in neurji, vpliva tudi na zasedenost kampov in predvsem na dolžino bivanja gostov v njih. V štirih kampih Zgornje Gorenjske smo se pozanimali, kako je z zasedenostjo in kakšno sezono si obetajo.

MAŠA LIKOSAR

Gozd - Martuljek – Če so bili lani v tem času kampi Zgornje Gorenjske zasedeni do zadnjega kotička, se letos praktično v vseh še vedno najde prostor za tiste kampiste, ki niso vnaprej opravili rezervacije. V kampu Špik v Gozdu - Martuljku, kjer je sicer julijska zasedenost primerljiva z lanskim letom, so v obdobju od 1. julija do minule sobote v povprečju beležili 70-odstotno zasedenost, s soboto pa se je odstotek dvignil na devetdeset. Kamp Danica v Bohinjski Bistrici je trenutno 80-odstotno zaseden, a kot dodajajo, so polno zasedenost že dosegli. »Število gostov je v primerjavi z lanskim letom manjše, predvsem zaradi slabših vremenskih razmer,« so pojasnili v Kampu Danica, kjer skušajo gostom deževne dni popestriti z različnimi aktivnostmi, dogodki in kulinarčno ponudbo.

Obetajo si dobro sezono

Nasprotno pa v kampu Špik poudarjajo, da slabše oziroma spremenljivo vreme vpliva predvsem na dolžino bivanja gostov, na samo

zasedenost ne toliko. Do sobote so pri njih rezervacije predstavljale trideset odstotkov, preostalo so bili nenajavljeni gostje. »V naslednjih dneh se bo odstotek rezervacij močno povečal. Od 16. julija do 15. avgusta rezervacij ne sprejemamo več,« so pojasnili v največjem kampu v Zgornjesavski dolini, kjer si glede na število rezervacij v naslednjih me-

Vreme je pri kampiranju eden ključnih dejavnikov.

secih obetajo dobro sezono.

V kampu Danica se gostje za rezervacijo odločijo predvsem, če želijo mesta na parcelah ob vodi. »Tako imamo okoli šestdeset odstotkov rezervacij, preostalo so gostje, ki nimajo rezervirane mesta,« so dejali. Do 20. avgusta imajo sicer polno zasedenost parcel, ki jih je mogoče rezervirati.

Dež kampistom povzroča preglavice

Kamp Bled je trenutno po njihovi navedbah zelo dobro zaseden, tovrsten trend se jim kaže vse od velike noči. V mesecu maju in juniju so

V kampu Špik v Gozdu - Martuljku je julijska zasedenost primerljiva z lanskoletno. V prvi polovici julija so beležili 70-odstotno zasedenost. / Foto: Tina Dokl

kljub letošnjemu slabemu vremenu beležili nekoliko večjo zasedenost v primerjavi z istim obdobjem lani. Imajo tudi povečano število rezervacij za julij in avgust, ki so jih gosti naredili bolj zgodaj kot običajno. A tudi tu so zaradi dežja zaznali krajšo dobo bivanja gostov. »Pričakujemo odlično poletno sezono in dobro zasedenost. Predvsem pa upamo na malo manj mokro vreme,

ki kampistom povzroča kar nekaj preglavic,« so dodali.

Vedno več rezervacij

V kampu Šobec so imeli v preteklem tednu več kot tisoč gostov, a kot so dodali, je glede na vremenske razmere pri njih manj gostov, kot bi si želeli in kot je običajno za ta čas. Skupno število ustvarjenih nočitev je sicer približno na nivoju lanskega leta. »Predvidevamo, da se bo

kamp ob ugodnih vremenskih pogojih napolnil po 15. juliju,« so dejali. Opažajo, da se v zadnjih letih vedno več

Glede na prihodnje rezervacije si kampi obetajo dobro sezono.

gostov odloči za rezervacijo pred prihodom. »S tem jim omogočimo tudi skrajševanje postopka prijave in

nepotrebna tratenja časa na recepciji. Večina namreč izpolni elektronsko prijavo, kar omogoči hitrejšo obravnavo na recepciji,« so pojasnili in dodali, da približno ena tretjina gostov še vedno pride nenajavljenih. »Vse je odvisno od vremenskih pogojev in padavin, ki nam v alpskih kampih nemalokrat povzročajo kar nekaj nevšečnosti in predčasnih odhodov. Želimo si le stabilnega vremena, za vse drugo smo poskrbeli,« so poudarili v kampu Šobec, kjer si enako kot drugi kampi glede na rezervacije obetajo dobro sezono.

Prednjačijo tuji gostje

V vseh omenjenih kampih prevladujejo tuji gostje, med njimi prednjačijo Nemci, Nizozemci, Čehi, Madžari, Avstrijci in Poljaki, nekaj je tudi Britancev, Belgijcev in Francozov. Delež slovenskih gostov je manjšinski. V kampu Šobec imajo pet odstotkov slovenskih gostov, v kampu Bled le dva odstotka. Nekoč več jih je v kampu Danica, in sicer enajst odstotkov, v kampu Špik pa sedemnajst.

Jeseničani še brez kopališča Ukova

Kopališče Ukova na Jesenicah je še vedno zaprto, saj so se po zaključeni tehnični sanaciji bazenske školjke zdaj pokazale dodatne nepričakovane tehnične pomanjkljivosti.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – V teh vročih dneh si Jeseničani še vedno ne morejo privoščiti osvežitve v bazenu Ukova. Kopališče je še vedno zaprto, četudi so si na Občini Jesenice prizadevali, da bi ga odprli vsaj v prvih dneh julija. Kot so pojasnili, je statična sanacija bazenske školjke, ki je potekala od maja, sicer zaključena, a so se tik pred zdajci pojavile nepredvidene tehnične pomanjkljivosti. Ko so namreč po zaključku gradbenih del prejšnji teden začeli polniti bazen, se je izkazalo, da voda neke izteka, smo izvedeli neuradno. Zato so polnjenje bazena začasno ustavili, v torek pa so skupaj s strokovnjaki za bazensko tehniko ponovno pregledali bazenske naprave. Te niso bile v uporabi dve leti in s tem tudi niso bile ustrezno vzdrževane.

Sredi tedna so začeli ugotovljene pomanjkljivosti odpravljati, kdaj bodo

Bazen Ukova minulo sredo: kdaj ga bodo odprli, še ni znano. / Foto: Nik Bertonec

dokončno odpravljene in bazen pripravljen za odprtje, pa včeraj še ni bilo znano.

Lani je bazen ostal zaprt

Spomnimo, bazen Ukova je ostal zaprt že pred

lanskim poletjem, saj je takratno vodstvo Občine Jesenice in Zavoda za šport Jesenice na osnovi strokovnih poročil presodilo, da bi odprtje pomenilo preveliko tveganje za varnost kopalcev in zaposlenih. Bazen je

namreč dotrajan, bazenska školjka pa poškodovana, nosilna konstrukcija nezadostna, obstajala pa naj bi tudi potencialna nevarnost električnega udara zaradi zastarele elektroinstalacije, so zapisali lani.

Novi župan obljubil bazen

Zaprte bazena je sprožilo buren odziv Jeseničanov in novi župan Peter Bohinec je obljubil, da bo bazen to poletje ponovno odprt. Tako so pridobili nova strokovna mnenja Zavoda za raziskave materialov in konstrukcij (ZRMK) Ljubljana in na tej osnovi je konec maja izvajalec Kovinar Gradnje ST začel tehnično sanacijo bazen-

Občino obiskala inšpekcija

Na seji občinskega sveta je župan tudi povedal, da je občino obiskala gradbena inšpekcija, in sicer na osnovni anonimne prijave, a po pregledu po županovih besedah ni našla nobenih pomanjkljivosti. Župan je občinskemu svetnikom zatrdil, da je bazen statično saniran, napravili so tudi geomehanski posnetek bazenske školj-

Kot so povedali na Občini Jesenice, bodo o vseh aktivnostih za odprtje bazena javnost sproti obveščali.

ske školjke. Kot je na junijski seji občinskega sveta povedal župan Peter Bohinec, so odstranili stari beton, ojačali elemente, poskrbeli za novo sidranje in armiranje ter nanesli nov premaz. Uporabnikom bolj prijazna je tudi kopalna ploščad ob bazenu, ki se po novem zaključuje z lesenimi elementi.

ke in okolice bazena, ki je pokazal, da je konstrukcija »trdna kakor kamen kost«, kot se je izrazil župan. Poudaril je še, da je bazen varen in da o njem ne bo pisalo v rubriki črna kronika.

Na Občini Jesenice so sredi tedna zagotovili, da bodo naredili vse potrebno, da bi bazen lahko čim prej odprli.

V Tržiču razveljavili razpis

Občina Tržič je maja objavila javni razpis za izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu Tržič s prenovo zahodnega trakta in energetska sanacijo fasade južnega trakta. Razpis so zaradi previsoke ponudbe izvajalca razveljavili.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – Podžupanja tržiške občine Metka Gaberc je za STA pojasnila, da projekt več kot šestdeset let po izgradnji predstavlja prvo večjo investicijo v objekt zdravstvenega doma. Občina ima v proračunu skupaj s sofinanciranjem Osnovnega zdravstva Gorenjske in ministrstva za zdravje za investicijo zagotovljenih 3,7 milijona evrov.

Kot je razložila podžupanja, projektantska ocena del znaša 2,8 milijona evrov z DDV za energetska sana-

Zdravstveni dom Tržič bo zaradi previsoke ponudbe izvajalca na sanacijo in prizidek moral še malo počakati. / Foto: Tina Dokl

Projekt bo posledično razdeljen na dva dela.

cijo južnega trakta obstoječe zgradbe zdravstvenega doma in novogradnjo prizidka ter sanacijo severnega dela stavbe brez notranje in medicinske opreme. »Edina prispela ponudba je

bila v vrednosti 4,056 milijona evrov z DDV samo za gradbeno-obrtniška dela brez opreme. Posledično smo zaradi previsoke

ponudbe in premalo razpoložljivih sredstev razpis razveljavili,« je pojasnila in dodala, da so trenutno razmere na gradbenem trgu zelo

nepredvidljive. Projekt bo posledično razdeljen na dva dela; najprej bo objavljen razpis za energetska sanacijo južnega trakta, saj ima

ZD Tržič zaradi dotrajanih lesenih oken in delov fasade, ki so brez izolacije, velike energetske izgube. Jeseni pa bodo objavili še en razpis za izgradnjo prizidka in predelavo ter sanacijo severnega trakta.

Z izgradnjo prizidka bodo zagotovili sto kvadratnih metrov za potrebe dela urgence in vodstva zdravstvenega doma in dodatnih devetsto kvadratnih metrov prostorov, v katerih se bo izvajalo fizioterapevtsko delo, svoje mesto pa bodo tam dobile tudi zobne in referenčne ambulante. Kot je še poudarila Metka Gaberc, je investicija zelo pomembna predvsem zaradi zagotavljanja zdravstvenih storitev, ki so trenutno prostorsko omejene, kasneje pa se bodo v objektu lahko izvajale tudi dejavnosti, ki se sedaj ne morejo oziroma se izvajajo v zelo okrnjenem obsegu, kot so na primer dejavnosti psihologa ter logopeda.

Novo vsebine za stari vrtec

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj je sredi prejšnjega tedna objavila javni razpis za uporabo stavbe nekdanjega vrtca v Bohinjski Bistrici, v kateri načrtujejo vzpostavitev medgeneracijskega centra. Kot je povedal župan Bohinja Jože Sodja, želijo z razpisom najprej preveriti, kakšno je zanimanje za uporabo prostora, z razpisom pa bodo poiskali tudi upravitelja objekta. »Ko smo načrtovali projekt, smo mislili, da bo treba za zaprtje finančne konstrukcije stare prostore vrtca v Bohinjski Bistrici prodati; gre za občinsko stavbo, prav tako vrt ob njej. K sreči smo kasneje našli druge rešitve, tako da objekt ostaja v naši lasti,« je zadovoljen župan. V stavbi bodo na dolgi rok zlasti dejavnosti, namenjene varstvu starejših, in medgeneracijski center, sicer pa bodo tam lahko imela prostore tudi različna društva, če bo ostajal prostor, bodo v stavbi lahko tudi poslovni prostori. Predmet razpisa je tako že sedaj najem mesta v tako imenovani coworking oziroma sodelavni pisarni, kjer je na voljo pet delovnih mest.

Obnova najbolj dotrajanih jeseniških ulic

Na Jesenicah se zaključuje obnova dveh najbolj dotrajanih ulic v mestu, Kejžarjeve in Delavske ulice.

URŠKA PERNEL

Jesenice – Občina Jesenice je lani začela obnavljati dve najbolj dotrajani jeseniški ulici, Kajžarjevo in Delavsko. Dela so se sicer zavlekla, na kar nas je opozoril tudi

eden od občanov, a se počasi bližajo koncu. Poleg obnove ceste poteka tudi ureditev ostalih komunalnih vodov: vodovoda, fekalne in meteorne kanalizacije ter ureditev nove javne razsvetljave. Kot so pojasnili na Občini

Jesenice, je ob stavbi TVD Partizan izvajalec HIP KA v začetku meseca začel polagati granitne robnike ob cesti in granitne kocke kot zaključek pločnika. Z izgradnjo vodovodnega jaška ob potoku Ukova se zaključuje

»Do konca maja 2023 naj bi bila končana prenova Delavske ulice in Ulice Viktorja Kejžarja na Jesenicah. Do takrat naj bi bila tudi popolna cestna zapora. Ali obnova zamuja, ali poteka v rokih?« je napisal občan.

je tudi gradnja nove komunalne infrastrukture v Ulici Viktorja Kejžarja, sledilo bo še asfaltiranje, ki je predvideno v zadnji četrtini julija. Ta čas potekajo tudi dela na odvodnjavanju ceste in vodovodu na križišču z Delavsko cesto. Tam je predvidena še vgradnja kableske kanalizacije za elektro vode in telekomunikacije ter izdelava priključkov meteorne in fekalne kanalizacije.

Ob stavbi TVD Partizan so začeli polagati granitne robnike ob cesti in granitne kocke kot zaključek pločnika. / Foto: Nik Bertonec

PRVI JASLIČNI MOTIVI

Cerkev sv. Primoža nad Kamnikom

Med najstarejšimi upodobitvami Jezusovega rojstva na Slovenskem je pečat benediktinskega samostana v Gornjem Gradu. Listina, na kateri je ohranjen navedeni pečat, je iz leta 1242, verjetno je pečat sam veliko starejšega izvora. Prizor na pečatu predstavlja Božje Dete, povito in ležeče v košari, ki ga Marija moli s prekrizanimi rokami, njo pa do pasu zakriva iz treh polkrogov sestavljeni rob ležišča, ki ga zasledimo na najstarejših bizantinskih upodobitvah. Poleg sta še vol in osel, obrnjena k Božjemu Detetu. Osrednjemu motivu Kristusovega rojstva se je že zelo zgodaj, tako drugod kot tudi v naših krajih, pridružil še motiv poklonitve treh kraljev in kasneje pastirjev. Takšen razkošen kraljevski spreved je upodobljen na številnih gotskih freskah po vsej naši deželi. Zelo značilna je freska Gospodovega rojstva iz cikla Marijinega življenja pri Svetem Primožu nad Kamnikom iz leta 1504. Božje Dete ne

leži več v jasliah, ampak je položeno v Marijino naročje. Prav prizor poklonitve treh kraljev prinaša novo podobo Matere Božje: Marija sedi, Božje Dete ima v naročju ali pa ga drži na kolenih. Ob koncu 10. stoletja se začnejo počasi spreminjati podobe modrih z Vzhoda v kralje s kronami. Med najbolj znamenitimi podobami, ki predstavljajo božično skrivnost in so ohranjene na stenah naših cerkva, so freske na Muljavi (1456), v Crngrobu (1453), na Krtini (1460), v Mačah (1467) in na Gradišču pri Divači (1490). V obdobju pozne gotike (konec 15. in začetek 16. stoletja) se po naših cerkvah pojavijo krilni oltarji z upodobitvami betlehemskega dogodka. Globoko izrezljane reliefne podobe so opravile pomembno nalogo pri podoživljanju božične skrivnosti v širokih krogih vernikov. Eden lepših krilnih oltarjev je v cerkvi Svetih treh kraljev v Slovenskih goricah.

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE, BREZJE 72, BREZJE

SLOVENSKO
MARIJINO
NARODNO SVETIŠČE
NA BREZJAH

ROMARSKI URAD
T: 04 53 70 700
I: www.marija.si
Romarski urad je odprt
vsak dan od 8. do 19. ure.

Počitnice čas za investicije v šolah in vrtcih

V šolah in vrtcih po Kranju to poletje potekajo številna investicijska vzdrževanja in energetske sanacije. Med izvajanjem del se je pokazala potreba po preveritvi statične trdnosti telovadnice Osnovne šole Simona Jenka.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Poletne počitnice so primeren čas za izvedbo investicij v okviru vzdrževanja šolskih in vrtčevskih objektov. Tako je tudi v Kranju, kjer to poletje poteka vrsta investicij. Med drugim na Osnovni šoli (OŠ) Franceta Prešerna poteka 560 tisoč evrov vredna sanacija strehe, obenem bodo v telovadnici položili še nov parket. Šolska telovadnica ni primerna za izvajanje športne vzgoje že vse od oktobra lani, ko se je zaradi nekajdnevnega deževja vdrl strop, potem ko je streha telovadnice že nekaj časa puščala. Kot zagotavljajo na Mestni občini Kranj (MOK), sanacijska dela potekajo po načrtih in jih bodo končali predvidoma z novim šolskim letom. Tako verjetno učencem ne bo več treba hoditi na športno vzgojo v športno dvorano v kranjski vojašnici, kar so počeli skoraj celotno minulo šolsko leto.

Preverjajo statičnost telovadnice

Kaj lahko pa se zgodi, da bodo vsaj na začetku novega šolskega leta na športno vzgojo v kranjsko vojašnico morali hoditi učenci OŠ Simona Jenka. Tam poteka energetska sanacija šolske stavbe, med katero se

Energetska sanacija poteka tudi na Osnovni šoli Simona Jenka v Kranju, kjer morajo preveriti tudi določene statične elemente v telovadnici. / Foto: Tina Dokl

je pokazala potreba po preveritvi določenih statičnih elementov v telovadnici. Na MOK so se zato preventiv-

uporabo njihove telovadnice ob začetku novega šolskega leta. »Energetska sanacija na ostalem delu šole po-

vrat, senčila, toplotno izolacijo stropa podstrešja, prenovo ogrevalnega sistema in razsvetljave, vgradnjo termostatskih ventilov in energetske upravljanje,« pojasnjujejo na mestni občini.

Več energetskih sanacij

Energetske sanacije potekajo še na več kranjskih šolah in vrtcih. Na OŠ Orehek Kranj – Podružnična šola Mavčiče izvajajo prenovo ogrevalnega sistema in razsvetljave, izvajajo tudi energetske upravljanje. V Vrtcu Čebelica poteka prenova stavbnega ovoja, sanacija oken in vrat, toplotna

izolacija stropa podstrešja, prenova ogrevalnega in prezračevalnega sistema ter razsvetljave, vgradnja termostatskih ventilov in energetske upravljanje, podobna dela pa v različnih obsegih potekajo še v vrtcih Čira Čara, Mavčiče in Čenča, v prostorih Kulturnega društva Brdo in na nekdanji trgovski šoli, ki jo pripravljajo za izvajanje pouka za potrebe Osnovne šole Matije Čopa.

V okviru investicijskega vzdrževanja dela potekajo še na OŠ Orehek (sanacija steklenega nadstreška pred

oken) in OŠ Matije Čopa (sanacija sanitarij, napeljava tople vode v učilnice). Poleg tega bodo v okviru participativnega proračuna pri OŠ Matije Čopa in Janeza Puharja postavili fitnesa na prostem, preplastili košarkarska igrišča pri OŠ Stražišče, Jakoba Aljaža, Franceta Prešerna – Podružnica Kokrica in Predoslje.

Tudi manjša vzdrževanja

Na šolskih in vrtčevskih objektih pa kot običajno poleti potekajo tudi manjša vzdrževalna dela, ki jih pokrijejo šole same. Gre za

Sanacija strehe telovadnice OŠ Franceta Prešerna naj bi bila končana z novim šolskim letom. / Foto: Gorazd Kavčič

vhodom v šolo, ureditev preboja iz igralnice vrtca na igrišče), OŠ Jakoba Aljaža (sanacija zamakanja v kuhinji šole in predelava fiksnih

beljenje učilnic, čiščenje notranjih in zunanjih površin, nujne nabave šolskega pohištva, opreme, knjig, računalnikov in podobno.

Festival BLED 28 LET YEARS
1.7.-20.7. 2023

PROGRAM:

BRISTVO KULTURNI HRAN, ALPSKA CESTA 7A, LESCE

Po sto tridesetih letih spet »doma«

Relief Svete družine pri blagoslovu jedi, ki so ga v zadnji četrtini 19. stoletja izdelali v lokalni delavnici Štefana Šubica, so pred časom vrnili na nekdanje mesto v Dvorcu Visoko.

MATEJA RANT

Visoko – Relief Svete družine pri blagoslovu jedi iz delavnice Štefana Šubica so tako po 130 letih ob blagoslovu poljanskega župnika Jožeta Pluta spet vrnili na njegovo nekdanje mesto v Dvorcu Visoko. Kot so pojasnili na Občini Gorenja vas - Poljane, je bila namreč omenjena umetnina kmalu po tem, ko sta Ivan in Franja Tavčar leta 1893 kupila Dvorec Visoko, zaradi svoje lepote in izredne umetniške vrednosti ter kakovostne izdelave prenesena v Ljubljano.

»Relief predstavlja dete Jezusa z materjo Marijo in Jožefom, kako blagoslavljajo jedi na mizi pred njimi. Na levem delu reliefa vidimo tipično kmečko kuhinjo tistega časa, ki nam pričara

vzdušje preprostosti in toplote. Na desni strani pa je upodobljena tesarska delavnica s precizno izrezljanimi tesarskim in rezbarskim orodjem,« so umetnino opisali na občini. To je že druga pomembna pridobitev, s katero so obogatili muzejsko zbirko v dvorcu. Sredi junija so se namreč razveselili še omare, ki je bila v lasti pisatelja Ivana Tavčarja. »Dr. Ivan Tavčar jo je uporabljal v svoji odvetniški pisarni v Ljubljani. Kasneje je zamenjala več lastnikov, zdaj pa je našla svoje mesto v muzejski sobi Dvorca Visoko, posvečeni pisatelju, in bo spominjala na njegov pravniški poklic.« Domnevajo, da je v njej hranil različne dokumente, izdelana pa je iz kakovostnega lesa iglavcev in furnirana s trdim lesom, predvidevajo

Na nekdanje mesto v Dvorcu Visoko so vrnili 130 let star relief iz delavnice Štefana Šubica. / Foto: arhiv Zavoda Poljanska dolina

z orehovino ali s češnjo. »Oblikovana je v tipičnem slogu poznega 19. stoletja, s pridihom neorenesanse. Ljudsko je to stilno obdobje,

ko so tudi na pohištvu oživljali stare umetnostne sloge, imenovano 'alt deutsch' (staronemško),« so še dodali na občini.

Ob jubileju filma Cvetje v jeseni

V Turističnem društvu (TD) Stari vrh bodo konec tedna pripravili več dogodkov, s katerimi bodo v sklopu Tavčarjevega leta obudili spomin na film Cvetje v jeseni, ki so ga pred petdesetimi leti snemali v krajih pod Starim vrhom.

MATEJA RANT

Javorje – Praznovanju Tavčarjevega leta so se pridružili tudi v TD Stari vrh. »Počasili ga bomo s spominom na enega najlepših slovenskih ljubzenskih filmov, ki je bil posnet po povesti Ivana Tavčarja Cvetje v jeseni in so ga 21. septembra 1973 premierno predvajali ter tako letos praznuje petdeset let,« je pojasnila Hermina Jelovčan iz TD Stari vrh.

Režiser in scenarist Matjaž Klopčič je namreč prizore iz filma Cvetje v jeseni snemal v krajih pod Starim vrhom. »Spomin na snemanje filma in na dogajanje v krajih pred petdesetimi leti, ko so bili igralci in filmski delavci del življenja v teh vaseh, bomo zaznamovali s prireditvijo, ki bo ponovno združila vaščane ter še živeče igralce in filmske delavce na tako imenovani Presečnikovi domačiji, to je pri Jejlarju na Mlaki nad Zgornjo Lušo,« je razložila Hermina Jelovčan in dodala, da ni naključje, da je režiser kadre postavil ravno v to okolje, v kraje pod Starim vrhom. »Tudi sama povest je namreč umeščena v pisatelju zelo ljube domače hribe, kjer je preživel mladost in kamor se je tudi kasneje, ko je bil poklicno že povsem predan delu v Ljubljani, vedno rad vračal,« je poudarila in na kratko povzela dogajanje v filmu. »Janez, advokat, naveličan mesta in hitenja, odide k svojim daljnim sorodnikom in pri

Pogovorni večer z igralci in ustvarjalci filma bodo pripravili na tako imenovani Presečnikovi domačiji, to je pri Jejlarju na Mlaki nad Zgornjo Lušo. / Foto: Hermina Jelovčan

njih preživi poletje. Preprosto kmečko dekle, 'pol devica, pol otrok', kakor jo opiše Tavčar, in meščan Janez, že v svojih zrelih letih, se v idiličnem kmečkem okolju zaljubi. Ljubezen, čista in preprosta, komajda prepoznavna, se sicer konča z Metino smrtjo, ko ji v Janezovem naročju ob njegovi zasnitvi od same sreče zastane srce. In tako tudi ta ljubezen, prav tako kot jesensko cvetje, ne rodi sadu.« Pokrajino, ki jo že Tavčar v svojem delu slikovito opisuje, je v filmu režiser Klopčič izjemno lepo prikazal, še poudarja Hermina Jelovčan. »Tu in tam se sicer film malce oddalji od povesti, predvsem v

zaključku, kjer se Tavčarjeva povest, kljub žalosti ob smrti Mete, konča veselo in spodbudno, z rojstvom novega sina na Presečnikovi domačiji in poroko Lucinega sina Matičeta s Kalarjevo hčerjo Ano. A film s tem ne izgubi niti kančka svoje izjemne zlahtnosti.«

Pri pripravi programa so v TD Stari vrh moči združili s Kulturno-zgodovinskim društvom Pustote. Program praznovanja obsega več dogodkov. Člani Kulturno-zgodovinskega društva Pustote bodo že nocoj ob Kovkarjevi kajži v Pustotah v Zgornji Luši v večernih urah pripravili Kino pod zvezdami, kjer bodo na velikem platnu

predvajali film Cvetje v jeseni. »Program bodo obogatili z glasbo, in sicer bodo nastopili Mežnarjevi godci, Janez Triler in Francetovi orgličarji.« Jutri ob 9. uri bo sledil pohod po krožni poti mimo točk, kjer so snemali film Cvetje v jeseni. Izhodišče za pohodnike bo pri Jejlarju na Mlaki. Osrednji dogodek bo po besedah Hermine Jelovčan potekal v soboto popoldne na Jejlarjevi domačiji, in sicer pogovorni večer z igralci in ustvarjalci filma ob glasbeni spremljavi citrarke Barbare Kržišnik in lajnarja Vita Logarja. Na stojnicah pa se bodo s svojo ponudbo predstavili domači ustvarjalci.

Brezplačen prvi pravni nasvet

V občini Medvode bodo konec julija spet omogočili brezplačno svetovanje v obliki prvega pravnega nasveta. Letos bo na voljo šest terminov, prvi je 28. julija.

KLARA MRAK

Medvode – Osnovni namen projekta, ki ga financira Občina Medvode, je nudenje pravne pomoči občanom v občini Medvode s ciljem odprave socialnih tisk, urejanja najpomembnejših življenjskih situacij in preprečevanja poglobljanja težav s pravočasnim zavarovanjem pravic, je zapisano na spletni strani občine. Svetovanje bo brezplačno za vse občane in bo potekalo na sedežu Občine Medvode predvidoma vsak zadnji petek v mesecu, in sicer po predhodnem naročanju. Naročanje

je možno na telefonski številki (01) 521 18 88 ali po elektronski pošti na pic@pic.si.

Svetovanje glede določenega pravnega problema načeloma traja do pol ure in obsega razgovor in podajanje osnovnih informacij o pravnem položaju: kakšna pravna sredstva ima občan na voljo, kako potekajo določeni postopki, možnosti izvensodnega reševanja sporov in pridobivanja brezplačne pravne pomoči itd. Projekt je sicer zastavljen kot prvi pravni nasvet občanom s področij pravnih in nepravdnih postopkov,

družinskega prava, dedovanja, upravnih zadev, stvarnega prava, stanovanjske problematike, delovnega prava, pravic iz invalidskega

Svetovanje bo brezplačno za vse občane in bo potekalo na sedežu Občine Medvode predvidoma vsak zadnji petek v mesecu, in sicer po predhodnem naročanju. Letos bo na voljo šest terminov, prvi je 28. julija.

in pokojninskega zavarovanja, socialnih pravic, obljigcijskega prava.

Svetovanje bo izvajal Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, pravni center za varstvo

človekovih pravic in okolja. Gre za nevladno, neprofitno organizacijo, ki pomaga posameznikom in ranljivim skupinam pri varstvu in ure-

sničevanju temeljnih pravic skozi pravno svetovanje, informiranje, zagovorništvo, izobraževanje, sestavo pravnih mnenj in analiz ter skozi javno participacijo vpliva na procese odločanja v državi.

S sredstvi do novega počivališča

Občina Kamnik je kot pilotni partner uspešno sodelovala pri kandidaturi hrvaške Občine Varaždin za nepovratna sredstva v sklopu razpisa Evropska pobuda za mesta.

MAŠA LIKOSAR

Kamnik – Kot pojasnjujejo na kamniški občini, je mesto Varaždin na razpis prijavil projekt InterACT Green, ki se navezuje na interaktivno upravljanje in obnovo zelene infrastrukture v gozdnem parku ob reki Dravi v Varaždinu. Pri samem upravljanju parka se namreč srečujejo s tremi glavnimi izzivi, in sicer s težavami pri upravljanju, z neizkoriščenimi javnimi površinami in z degradacijo gozda. »Zato so si s projektom zadali cilj ustvariti platformo zelene infrastrukture, ki bo služila kot orodje za sprejemanje odločitev in komunikacijo med vsemi zainteresiranimi stranmi,« so dejali na Občini Kamnik, ki bo s projektom prav tako pridobila nepovratna sredstva, in sicer v višini okrog 120 tisoč evrov.

Z njimi bodo uredili nekatere obrežne utrditve in dostop do vode na območju

t. i. Zelene osi ob Kamniški Bistrici, v ta namen pa bodo morali sami zagotoviti še dodatnih 30 tisoč evrov. Novo počivališče z dostopom do vode bo umeščeno ob Kamniški obvoznici, na območju levega brega Kamniške Bistrice – odsek Bakovnik, in bo namenjeno igri in počitku za vse starostne skupine ter gibalno oviranim, saj se v bližini nahaja Center za rehabilitacijo in usposabljanje invalidne mladine. Postavljena igrala bodo iz naravnih materialov, novo počivališče pa bodo povezali z obstoječim počivališčem in otroškimi igriščem, obenem pa bodo prilagodili obstoječo urbano opremo.

V sklopu projekta bodo izdelali tudi novelacijo strateškega dokumenta Zelena os regije, ki ni bil posodobljen že od leta 1999. V začetni fazi bodo tako pripravili oz. nadgradili obstoječo projektno dokumentacijo, izvedba pa je predvidena v letu 2024.

Uredili bodo cesto Klanec–Komenda

ANA JAGODIČ DOŽAN

Komenda – Še letos je predvidena rekonstrukcija dotrajane ceste med Klanecem in Komendo, ob kateri ni površine za pešce in razsvetljave, poleg tega pa doslej ni bilo urejeno odvodnjavanje. Z investicijo, za katero je komendski občinski svet na zadnji seji potrdil noveliran dokument identifikacije

investicijskega projekta, bodo cesto razširili, poskrbeli za naštetu, uredili javno pešpot in rekonstruirali makadamsko pot. S hodnikom za pešce ob celotni trasi ceste želijo omogočiti lažji in varnejši dostop do šole ter nasploh izboljšati varnost pešcev pa tudi kolesarjev. Ocenjena vrednost načrtovanih del je nekaj več kot šeststo tisoč evrov.

Podaljšali popolno zaporo ceste v Logu

Železniki – Zaradi rekonstrukcije vozišča so na regionalni cesti Rudno–Češnjica na gradbišču v Logu konec junija vzpostavili popolno zaporo. Predvidena je bila do 16. julija, a bo cesta zaprta še nekoliko dlje. Izvajalec Mapri Proasfalt je namreč zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki so onemogočale izvajanje del v minulem tednu, pridobil soglasje Direkcije RS za infrastrukturo za podaljšanje popolne zapore ceste do 26. julija. V času zapore je mogoč obvoz po lokalni cesti Selca–Lajše.

V Škofji Loki bo krvodajalska akcija

Škofja Loka – RKS – Območno združenje Škofja Loka v dneh od 17. do 20. julija organizira krvodajalsko akcijo v prostorih Osnovne šole Škofja Loka-Mesto. Na odvzemu krvi, ki bodo potekali med 7. in 13. uro, se je treba naročiti na eni od telefonskih števil: 051 671 147 ali 051 389 270 ali 030 716 796. Krvodajalec je lahko vsaka oseba med 18. in 65. letom starosti, ki je dobrega zdravlja in tehta vsaj 50 kilogramov; moški lahko darujejo kri na tri mesece, ženske pa na štiri.

Nogometni spektakel v Kranju

VILMA STANOVNIK

Kranj – Triglav iz Kranja bo na domači zelenici gostil prve francoske nogometne Ligue 2, ekipo Le Havre. Francosko ekipo vodi ugledni slovenski trenerski strokovnjak in nekdanji tudi sam nogometaš, Luka Elsner.

»To je izjemna priložnost, da v živo v Kranju pozdravimo moštvo, kjer sta prve korake v svet nogometa naredila trenutni zvezdnik Manchester Cityja Riyad Mahrez in steber francoske reprezentance Paul Pogba,« pravi podpredsednik Nogometnega kluba Triglav

Sandi Dornik in dodaja, da imata Nogometna kluba Triglav Kranj in Le Havre tudi skupno zgodovino. Leta 1998 je, po treh uspešnih sezonah v Triglavu, v klub iz Normandije prestopil nadarjeni Adnan Čustović in v francoskem klubu ostal nadaljnja tri leta.

Prijateljska tekma na Stadionu Stanka Mlakarja v Kranju se bo začela danes ob 16. uri. Vstopnice za ogled tekme bo mogoče kupiti na blagajni stadiona od 14.30 dalje. Cena vstopnice za odrasle je 6 evrov, za študente in dijake 4 evre, za mlade do 15. leta starosti pa 2 evra.

Kopitar ostaja kralj

VILMA STANOVNIK

Bled – Gorenjski hokejski zvezdnik Anže Kopitar, ki že od sezone 2006/07 v najmočnejši hokejski ligi na svetu, NHL, igra v dresu moštva Los Angeles Kings, je prejšnji teden z ekipo še podaljšal sodelovanje. Podaljšanje velja za nadaljnji dve sezoni, začelo pa bo veljati v sezoni 2024/25 in bo veljavno še v naslednji sezoni 2025/26. Za novo sezono ima namreč še prejšnjo pogodbo.

Anže Kopitar je v ligi NHL v dresu Los Angeles Kings v letih 2012 in 2014 dvignili Stanleyjev pokal. Zadnja sezona lige je bila znova uspešna, s 74 točkami (28 golov in 46 podaj) pa je bil najboljši strelec ekipe po rednem delu sezone. Letos je Kopitar že drugič v karieri prejel tudi spominjsko nagrado Lady Byng, ki jo liga podeli igralcu, ki najbolj ponazarja športni duh ter gentlemansko vedenje ob visoki ravni hokejske igre.

Jutri jubilejna dirka za Pokal Bleda

Rudno polje – Kolesarski klub Bled je jutri, v soboto, organizator 50. kolesarske dirke za Pokal Bleda. Dirka šteje za Pokal Slovenije. Proga je krožna in poteka po biatlonski trasi na Rudnem polju. Krog je dolg 1060 metrov, višinska razlika v krogu je 20 metrov. Prvi start bo ob 9.30. Popoldne bosta Kolesarski klub Gorje in Kolesarski klub Bled organizirala še mednarodne dirke za VN Občine Gorje. Prvi start bo ob 14. uri. Kolesarji bodo nato dirkali tudi v nedeljo, ko se bo ob 11.30 pred marketom Mercator v Zgornjih Gorjah začel vzpon na Pokljuko. Deset minut kasneje bodo startali še amaterji. Ta dirka bo štela za Pokal Slovenije in je vključena v program Slovenija kolesari, prav tako pa bo to dirka za prvenstvo Slovenske vojske.

Mlade košarkarice so evropske prvakinje

Kranj – Slovenska ženska košarkarska reprezentanca do 18 let si je na evropskem prvenstvu v Turčiji priborila naslov evropskih prvakinj. Naše mlade košarkarice so s svojo borbeno igro dominirale od začetka evropskega prvenstva, zmagovalnega niza pa niso prekinile niti v finalu ter po zmagi nad Francijo prvič v zgodovini postale evropske prvakinje. Nastopile so pod vodstvom trenerja Ernesta Novaka. Nagrado za najboljšo igralko evropskega prvenstva je osvojila Ajša Sivka, ki je skozi prvenstvo nabrala 111 točk in 65 skokov. Z Leo Bartelme sta zasedli tudi mesti v najboljši peterki turnirja.

Rašo Nesterović ni več generalni sekretar

Kranj – S Košarkarske zvez Slovenije so sporočili, da je ta teden z mesta generalnega sekretarja odstopil Rašo Nesterović, ki je to vlogo opravljal od 3. novembra 2014. »Odločitev, da zapustim mesto generalnega sekretarja, je bila izjemno težka, a sprejeta po dolgem in tehtnem premisleku. Še bolj kot na vse delo, ki smo ga s sodelavci opravili v vseh teh letih, sem ponosen prav na to ekipo ljudi, ki iz dneva v dan skrbi za slovensko košarko,« je ob slovesu povedal Rašo Nesterović.

Trener in kapetan hokejistov ostajata na Jesenicah

Iz jeseniškega hokejskega kluba so sporočili, da so pred novo sezono podpisali novi pogodbi s trenerjem Gabrom Glavičem in kapetanom Gašperjem Glavičem, nove pogodbe pa že podpisujejo tudi z drugimi igralci.

VILMA STANOVNIK

Jesenice – Kot pravijo v jeseniškem klubu, je bil – po tem, ko so v minuli sezoni osvojili naslov prvakov Alpske hokejske lige – eden od njihovih ciljev podaljšanje pogodbe s trenerjem Gabrom Glavičem. To jim je pred dnevi uspelo in tako bo tudi v novi sezoni jeseniško moštvo vodil Gaber Glavič.

»Vesel sem, da bom lahko v domačem okolju nadaljeval delo, ki me najbolj veseli. Želim si, da bi bila ekipa čim bolj podobna lanski, da bi ohranili dober karakter in zmagovalni duh,« je ob podpisu pogodbe med drugim povedal nekdanji vratar Jesenic in slovenske reprezentance Gaber Glavič.

»V lanskim sezoni je Gaber opravil odlično delo, ki je omogočilo kvalitetne predstave naše ekipe in osvojitev lige AHL. Načrt za prihajajočo sezono je delna pomladitev in dopolnitev ekipe z mladimi, dokazovanja željnimi igralci,« je dodal direktor Anže Pogačar.

Ekipo že sestavljajo

S podpisom nove pogodbe je bil med prvimi dosedanjimi kapetan Gašper Glavič. Kapetan bo tako že deseto

Trener Gaber Glavič, ki je z moštvom osvojil naslov prvakov Alpske hokejske lige, bo tudi v novi sezoni vodil ekipo SIJ Acroni Jesenice. / Foto: Gorazd Kavčič

sezono igral v članskem dresu železarjev. »Tako kot vsak otrok, ki je začel igrati hokej na Jesenicah, sem si tudi jaz vedno želel zaigrati za člansko moštvo, da bi toliko let lahko zastopal rdeče barve, pa si nisem nikoli predstavljal. Skozi vsa leta sem zamenjal veliko soigralcev in trenerjev ter se od vsakega posebej nekaj naučil, tako da bom v prihodnosti z veseljem in ponosom pridobil novo znanje in izkušnje prenašal na nove mlade igralce,« je ob podpisu nove pogodbe

povedal 26-letni napadalec in dodal, da je vloga kapetana na Jesenicah velika odgovornost.

Glavni nosilci igre bodo tudi v letošnji sezoni napadalca Žan Jezovšek in Eric Pance ter branilec Miha Logar. V pomlajeni ekipi bo tudi letos 19-letni branilec Rožle Bohinc, sicer tudi član slovenske reprezentance do 20 let, ki se je pred začetkom lanske sezone preselil na Jesenice, kjer je prvič izkusil igranje hokeja na nivoju Alpske hokejske lige, trener

Glavič pa mu je že v minuli sezoni na ledu ponudil tudi veliko minutažo. V lanskim sezoni je bil tudi član jeseniških mladincev, s katerimi je osvojil ligo IHL do 19 let, in pa član druge ekipe Jesenic, ki je slavila v članski ligi IHL.

Sicer pa te dni v klubu podpisujejo nove pogodbe, znano pa je že, da se bo Alpska hokejska liga začela sredi septembra. Moštvo SIJ Acroni Jesenice bo prvo tekmo 16. septembra odigralo doma, ko bo gostilo ekipo RST-Pellet Celje.

Po zlato čipko prvič tudi s »poniji«

Športno društvo Kamikaze iz Železnikov je minulo soboto pripravilo že 25. Kolesarsko dirko za zlato čipko, na tradicionalno prireditev pa so letos prvič povabili tudi tekmovalce s »poniji«.

VILMA STANOVNIK

Davča – Po tradiciji je bil start prireditve pred restavracijo Lušina v Železnikih, leteči start pa nato na mostu na Jesenovcu. Kolesarke in kolesarje je nato čakala 15 kilometrov dolga proga s 580 metri višinske razlike, ki se je končala v Davči na kmetiji pr' Vrhovc. Letos so bili organizatorji iz Športnega društva (ŠD) Kamikaze zadovoljni, saj so bili reševalci brez dela.

Sicer pa je progo najhitreje prevozil Nejc Čenčič (Domel), ki je bil v cilju s časom 32:43, tako da je rekord proge ostal 31:33 iz leta 2021. Drugo mesto je osvojil Aleš Hren (ŠD Poljane), tretje pa Tim Čadež. Med ženskami

Letos je kolesarje na dirki proti Davči spremljalo lepo sončno vreme. / Foto: Gorazd Kavčič

je bila najhitrejša Regina Laznik (KK Jan Sport) s časom 45:53. Druga je bila Tajda Tolar (Smučarski klub Domel), tretja pa Dragica Habjan (Koloka). V letos novi

kategoriji, s »ponijem«, je prav tako slavil domačin, in sicer Igor Bertancelj, ki so mu v cilju izmerili čas 50:19. Skupaj je v cilj pripeljalo 75 kolesark in kolesarjev.

»Udeležba na dirki je bila prejšnja leta vsekakor boljša, veseli pa nas dejstvo, da je bilo kar devet udeležencev v kategoriji do 15 let ter da je bilo v novi kategoriji kolesarji kljub skromni reklami in pozni odločitvi zanje kar šest udeležencev. To dvoje, predvsem pa zadovoljstvo in spodbudne besede zadovoljnih udeležencev, nam dajejo zadosti motiva za nadaljevanje prireditve v prihodnjih letih. Upamo, da bo tudi cesta skozi Sušo, kjer gradijo suhi zadrževalnik, čim prej gotova. To bo dalo prireditvi dodaten čar ter še nekoliko razgibalo traso,« je po tekmovalstvu v imenu organizatorjev iz ŠD Kamikaze povedal predsednik Roman Prezelj.

Razvijajo rešitve za e-kolesa

Na enem največjih in najpomembnejših kolesarskih sejmov na svetu Eurobike, ki seznanja z najnovejšimi trendi na področju kolesarstva, se je predstavilo tudi sedem slovenskih podjetij, med njimi Domel.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Železniki – Pred tremi leti so v Domelu skupaj s partnerji za znanega nemškega proizvajalca koles razvili sredinski motor za električno kolo, ki je bil deležen odličnih odzivov, tako med uporabniki kot v strokovnih krogih. Uspeh je porajal idejo o kolesu, ki bi bil povsem rezultat slovenskega znanja. »Povezali smo se s podjetjem Cult, ki ima bogate izkušnje na področju razvoja in izdelave električnih koles. Poskrbelo je za razvoj okvirja in izbor komponent, mi pa smo prispevali hibridni sredinski pogon, ki sodi v sam vrh električnih pogonskih sistemov. K sodelovanju smo povabili še druga slovenska podjetja; baterijo so razvili in izdelali v podjetju Comtron,« je pot do kolesa eCult Octane 112 orisal produktni vodja v Domelu Andraž Štefanič.

Partnerstvo nadaljujejo z novimi projekti. »Razvijamo nove modele koles pa tudi nove poslovne modele in pristope pri prodaji – električno kolo na primer lahko prilagodimo grafični podobi podjetja in postane 'okolju in zdravju prijazno službeno vozilo'. Na sejmu Eurobike smo predstavili nov model kolesa hardtail, ki se že nahaja v specializiranih trgovinah, pokazali

Električno kolo z Domelovim motorjem (prilagojeno grafični podobi podjetja) / Foto: arhiv podjetja

smo tudi polno vzmeteno kolo eCult, ki ga bomo dali na trg v prihodnjih letih. Poleg tega smo predstavili sam sistem za električna kolesa (motor, baterijo in upravljalnik), zaklenilnico, v kateri lahko shranimo kolesa in jih polnimo, ter hub pogon. Za ta dva razvojna projekta še iščemo svoj potencialni tržni delež in tudi poslovne partnerje.«

Na sejmu v Frankfurtu se predstavljajo proizvajalci koles in kolesarske opreme ter ponudniki storitev s področja sodobne urbane mobilnosti. Letos – sejem je bil 31. po vrsti – je sodelovalo več kot 1900 razstavljavcev iz 62 držav. Za Domel je bila udeležba na sejmu pomembna z več vidikov.

»Eurobike kot evropsko največji kolesarski sejem za nas predstavlja priložnost vstopa v nov tržni segment in dvigniti prepoznavnost blagovne znamke Domel v segmentu kolesarjenja; gre za segment, na katerem gradimo svojo prepoznavnost. Glede na to, da se na sejmu predstavljajo vsi pomembni ponudniki koles, sistemov ali elektromotorjev, to za nas pomeni odlično mesto za iskanje novih poslovnih priložnosti, hkrati pa nudi možnost srečanja s poslovnimi partnerji, dobavitelji in tudi končnimi kupci ... Naši cilji so predvsem v pridobivanju potencialnih kontaktov za nadaljnje sodelovanje pri razvoju električnih pogonov.«

Javna agencija Spirit Slovenija je tokrat prvič organizirala skupinsko predstavitev slovenskih podjetij. Poleg Domela so svoje izdelke in inovacije predstavili še Cult, Comtron, Berk-Vehovar kompoziti, Noordung, Sinter Ljubljana in Turna. »Na sejmu smo sodelovali z ostalimi slovenskimi podjetji, ki so pionirji v kolesarskem segmentu in s katerimi bomo morda sodelovali tudi v prihodnje. Skupaj smo z odprtim razstavnim prostorom, ki je bil posledično veliko večji, kot bi bil sicer, zapisali lepo zgodbo ter privabili kar nekaj potencialnih kontaktov. Z naše strani so cilji za zdaj doseženi – kako uspešno, pa bo pokazal čas,« je vtise strnila Andreja Thaler.

Poskrbeli za dodatni pogon

V podjetju Poclain Hydraulics so razvili hidravlični ventil za upravljanje pomožnega pogona na kmetijskih kombajnih, ki je v ameriških državah že v uporabi.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Žiri – Kot je pojasnila razvojna ekipa, inovacija rešuje zagate uporabnikov kombajnov, ki imajo pogon na sprednji osi in jih je po obilnejših padavinah na razmočenih in blatnih kmetijskih zemljiščih bistveno težje krmiliti. S hidravličnim ventilom HCC-200 so kombajni bogatejši za dodatni zadnji pogon, ki ga je mogoče opcijsko vklapljati in izklapljati. »Za lažje upravljanje je tako po potrebi na voljo tudi štirikolesni pogon (4WD), ki ob inovativnem načinu krmiljenja ter manjšem hrupu voznikom prinaša še bistveno večje ergonomsko udobje, hkrati izboljšano krmiljenje pomeni tudi znižanje

obremenitev na ostale komponente v pogonskem sistemu in jim podaljšuje življenjsko dobo.« Pri razvoju novosti so po besedah vodje projekta mag. Borisa Novaka nadgradili znanje in izkušnje iz preteklih let, saj so že pred desetletjem razvijali izvedenke podobnega ventila tudi za tovorna vozila.

VZDAsoizdelekžirovskega podjetja, ki ga mednarodna skupina Poclain s sedežem v Franciji prodaja skupaj z motorjem, začeli serijsko vgrajevati v kombajne v začetku tega leta; te v zveznih državah na jugu po njihovih informacijah že uporabljajo za žetev.

Direktor Poclain Hydraulics Aleš Bizjak ob tem poudarja, da so z novim

Ekipa inovatorjev z ventilom, ki je prejel regijsko zlato priznanje za najboljšo inovacijo in je tudi med kandidati za nacionalno priznanje GZS / Foto: arhiv podjetja

ventilom, ki so ga razvili za največjega svetovnega proizvajalca kmetijske mehanizacije, ne le izboljšali uporabniško izkušnjo, pač pa

s serijsko proizvodnjo svojemu obratu zagotovili dolgoročen posel z višjo dodano vrednostjo ter razširili seznam svojih referenc.

DOBRO JE VEDETI

Kako se izogniti visokim stroškom »telefonije«

CVETO ZAPLOTNIK

Če potujete v države zunaj Evropske unije (EU), bodite pozorni na stroške uporabe mobilnih storitev. Prenos podatkov je lahko tudi do 7150-krat dražji kot po »evrotarifi« na območju EU, minuta klica lahko stane tudi tri evre, sporočilo SMS (do 70 znakov) lahko tudi 60 centov ...

Kako se izogniti visokim stroškom? Pomembna »varovalka« je določila Evropske komisije, da morajo operaterji ob gostovanju potrošnikov zunaj držav EU izključiti prenos podatkov, ko cena doseže 61 evrov (vključno z DDV-jem). Najbolj preprosta rešitev je izključiti telefon ali vsaj izključiti prenos podatkov in (ali) gostovanje v tujih omrežjih, svetujejo v Zvezi potrošnikov Slovenije.

Druga možnost je nakup lokalne kartice SIM, kar je smotrno predvsem za prenos podatkov. Ker se cene med posameznimi državami in operaterji precej razlikujejo, naj potopniki še pred

nakupom preverijo različne možnosti, tudi pokritost omrežja izbranega operaterja.

Tretja možnost je nakup opcije za gostovanje v tujini pri enem od slovenskih operaterjev. »Pri izbiri bodite previdni, saj zakupljene količine največkrat veljajo zgolj v omrežju določenega operaterja,« svetujejo v zvezi potrošnikov, kjer opozarjajo potopnike tudi na nehoten »preskok« na omrežje zunaj EU. To se lahko zgodi že na območju, ki je celo več kot dvajset kilometrov oddaljeno od meje. Telefon se v tem primeru priključi na bazno postajo sosednje države, pogosto brez vednosti uporabnika. Med najbolj kritičnimi so grški otoki blizu Turčije ali Albanije, Ciper, bližina Švice v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Liechtensteinu, Španija blizu Gibraltara ... V zvezi potrošnikov svetujejo: »Na mejnih območjih bodite vedno pozorni, v katero omrežje ste vključeni. Ročno izberite operaterja v državi EU. Mejo stroška za prenos podatkov zunaj EU postavite na ničlo.«

S&T Iskratel je zdaj Kontron

ANA JAGODIC DOLŽAN

Kranj – Podjetje S&T Iskratel se je preimenovalo Kontron, skupina S&T Iskratel pa je po novem Kontron SI. »Novo ime ne spreminja ostalih osebnih podatkov družbe, kot tudi ne organizacijske strukture, portfelja rešitev in storitev ter odnosa do kupcev in partnerjev,« so poudarili v podjetju, ki je nastalo lani septembra z združitvijo telekomunikacijskega podjetja Iskratel in ponudnika informacijskih rešitev S&T Slovenija in je del tehnološke skupine Kontron AG, ki ima sedež v Linzu. Kot so pojasnili, je

bila odločitev za spremembo sprejeta na ravni skupine, saj želi utrditi položaj vodilnega evropskega ponudnika rešitev IoT (interneta stvari). Nekdanji glavni direktor in solastnik Iskratela Željko Puljić je kritičen. Kot je povedal za Finance, gre za kršitev zavez, ki so bile dane ob prodaji podjetja; ena od njih je bila, da bo Iskratel zadržal svojo identiteto. Dejal je tudi, da bo zoper sklep Ajpeša o spremembi imena vložil pritožbo, če ne bo ugodno rešena, pa namerava vložiti pritožbo na višje sodišče. V podjetju več pojasnil obljublja na septembrskem srečanju za novinarje.

Selitev poslovalnice NLB Škofja Loka

Škofja Loka – »Z namenom, da še izboljšamo uporabniško izkušnjo, bomo poslovalnico NLB Škofja Loka preselili v modernejše in sodobno opremljene prostore,« so sporočili iz banke. Na sedanji lokaciji na Spodnjem trgu 1 jo bodo stranke lahko obiskale le še ta petek do 12. ure, od ponedeljka, 17. julija, dalje pa na Kapucinskem trgu 9. Urnik bo ostal nespremenjen: v ponedeljek, torek in četrtek bo poslovalnica odprta od 8. do 13. ure in od 14. do 16. ure, v sredo od 10. do 13. ure in od 14. do 18. ure ter v petek od 8. do 15. ure. Kot so še napovedali, bodo v novih prostorih na voljo tudi sefi. Bankomat NLB na Spodnjem trgu bo prav tako prenehal delovati v petek popoldne, na novi lokaciji bo na voljo od ponedeljka dalje; do takrat bo možna uporaba bankomatov na bencinskih servisih Petrol na Kidričevi 8 in OMV na Kidričevi 23a.

Huda ura tudi na Gorenjskem

V neurju z močnimi sunki vetra, ki je v noči na četrtek prešlo Gorenjsko, je bila okoli 700 gospodinjstvom prekinjena oskrba z elektriko. V Kamnjah v občini Bohinj skorajda ni hiše, ki ne bi imela razbite opeke, poškodovani so seniki in kozolci.

M. A., N. T., S. Š.

Bohinj, Naklo – »Ne pomnim tako hudega neurja,«
je včeraj dopoldan dogajanje v Bohinju na kratko povzel

župan Jože Sodja. »Polomilo je kar precej drevja. Takoj zjutraj smo bili še brez elektrike. Gasilci so na terenu že od sredine noči. Kot kaže, bo škoda precej velika. V

Podrt kozolec v Kamnjah / Foto: Marjana Ahačič

Predvsem o podrtih drevesih in odkritih strehah so včeraj poročali tudi iz občin Radovljica, Kranj, Preddvor, Šenčur, Cerklje in Jezerško. / Foto: Gorazd Kavčič

Nakelski gasilci med prebijanjem do tabora na sotočju Tržiške Bistrice in Save / Foto: PGD Duplje

Na Komni planinca ujela nevihta

Komna – Nevihte so te dni presenetile tudi nekaj planincev. Letalska policijska enota je tako v sredo opoldne na območju Komne reševala očeta in hčer, ki sta se v nevihti izgubila pri Govnjaškem kuku. Posredovali so gorski reševalci iz Bohinja in dežurna ekipa Gorske reševalne službe Brnik. Z uporabo vitle so pohodnika v zahtevnih vremenskih razmerah ob sunkih vetra do 80 km/h nepoškodovano dvignili v helikopter in ju prepeljali v dolino. V sredo zgodaj zjutraj pa je policijska posadka s kamniškimi gorskimi reševalci reševala obnemogli pohodnici, ki sta zaradi hudega nočnega neurja obtičali na območju Malih podov ob Turski gori. V obeh primerih je šlo za slovenske pohodnike. Policisti ob povečanem številu reševanj v gorah pozivajo k veliki previdnosti. »Pravilno načrtujte ture, informirajte se o poti, bodite ustrezno opremljeni, preverite vremensko napoved in upoštevajte možnost neviht, ki so v gorah izredno nevarne,« so opozorili.

Kamnjah na primer skorajda ni hiše, ki ne bi imela razbite opeke, poškodovani so seniki in kozolci.«

Prvi klic na pomoč je bohinjska Civilna zaščita dobila že okoli tretje zjutraj; šlo je prav za družino, ki je noč srede na četrtek preživljala v gozdu na območju Soteske. Francoska družina s tremi mladoletnimi otroki je tam kampirala na črno, ko se je nanje podrlo drevo, je povedal poveljnik gasilskega poveljstva Bohinj Silvo Režek. »Potrebovali smo kar nekaj časa, da smo se prebili do njih. Dve odrasli osebi sta bili poškodovani, reševalci so ju odpeljali v Splošno bolnišnico Jesenice. Otroke so prevzele pristojne službe, poskrbeli smo, da so bili čim prej v bližini staršev, da družina ni bila ločena.«

Najhuje na območju vasi Kamnje

Kot je še povedal Režek, so nato prijave začele kar deževati, najprej in predvsem iz vasi Kamnje, nato tudi z ostalih območij. »Gre predvsem za odkrite strehe, podrte kozolce, na cestah je bilo ogromno dreves, tako da so bile nekatere vasi določeno obdobje odrezane od sveta. Potrudili smo se, da smo, kar se le da hitro, vzpostavili nujno prevoznost, nato pa prioritarno začeli najnujnejše prekrivanje odkritih stanovanjskih streh. Računamo, da bo v prihodnjih urah izvedena nujna sanacija, da ob morebitnem novem neurju ne bo dodatne škode,« je povedal v četrtek dopoldan.

Kot je povedal poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Bohinj Dušan Pfeifer, je bilo takoj zjutraj aktiviranih vseh enajst gasilskih društev iz Bohinja, skupaj več kot 80 gasilcev, ki so jim pri posredovanju v Soteski pomagali tudi kolegi z Bleda. »Z obeh strani smo

V občini Naklo so iz šotorišča evakuirali 65 skavtov in pet turistov, ki so jih namestili v osnovni šoli. / Foto: Tina Dokl

se skušali prebijati, do kraja nesreče smo oboji morali požagati ogromno drevja, da smo se prebili do družine. Ob tem bi se rad vsem zahvalil za požrtvovalnost pa tudi za skrb za varnost pri delu, da ne prihaja do poškodb.«

Režek je še povedal, da so gasilcem na pomoč prispele številni zasebniki z dvigali, delavci režijskega obrata Občine Bohinj in Gozdno gospodarstvo Bled, ki bo poskrbelo za odstranjevanje podrhtih dreves predvsem na območju Pod skalco v Ribčevem Lazu; delo so začeli v četrtek dopoldan in bo predvidoma trajalo še ves petek. Občina je sicer na spletni strani takoj objavila kontakt štaba Civilne zaščite, na katero se lahko obrnejo občani, ki jih je prizadelo neurje, to je telefonska številka 082 005 689. »Vse domačine in obiskovalce prosimo za strpnost in previdnost, saj so ceste in poti zaradi podrtega drevja marsikje še vedno zaprte,« so zapisali v objavljenem sporočilu. Turiste, ki počitnikujejo v kampih, so z nevarnih območij že preselili na manj ogrožena.

V Naklem evakuirali skavte

Občino Naklo je neurje zajelo včeraj okoli 3. ure. Na območju sotočja Tržiške Bistrice in Save je takrat šotorilo več skupin skavtov in dve družini tujih turistov, ki so potrebovali pomoč. »Na poti do šotorišča je bilo treba očistiti cesto Podbrezje-Gobovce, saj je bilo tam podrhtih približno deset dreves. Aktivirana so bila vsa štiri društva Gasilske zveze (GZ) Naklo, Civilna zaščita Občine Naklo, zaradi ene poškodovane osebe pa tudi ekipa Ambulante za nujno medicinsko pomoč Kranj, ki je ponesrečenca, potem ko smo očistili tudi cesto v gozdu, odpeljala z rešilnim vozilom. Nakar smo dobili informacijo, da je na drugi strani Tržiške Bistrice še ena skupina otrok, tudi tam je bila cesta neprevozna,« je pojasnil Gašper Fajdiga, poveljnik GZ Naklo.

Evakuirali so 65 skavtov iz Ljubljane in Ajdovščine ter pet turistov, ki so jih namestili v nakelski osnovni šoli. Tadej Mohorič iz CZ Občine Naklo je pojasnil, da so evakuirancem v šoli priskrbeli

možnost tuširanja, počitka, topel čaj in malico. Nakelski župan Ivan Meglič je ob tem izrazil zadovoljstvo, da jim je uspelo vse spraviti na varno. Vodja skavtske skupine iz Ajdovščine Terezija Krečič je dejala, da čeprav je bilo hudo, vseeno upajo, da bodo tabor lahko nadaljevali. »Vsi smo se skrivali v večjem šotoru, kjer imamo drugače nameščeno opremo. Čeprav smo bili mokri, prezebli in seveda tudi prestrašeni, pa si želimo, da nam uspe tabor postaviti nazaj in nadaljevati.«

Brez elektrike sedemsto odjemalcev

Neurje z močnim vetrom je prejšnjo noč povzročilo tudi motnje pri oskrbi z električno energijo na distribucijskem omrežju Elektra Gorenjska. Oskrba z elektriko je bila prekinjena okoli 700 odjemalcev v Bohinju, Železnikih, Zg. Jezerkem, v okolici Podnarta ter na območju Uskovnice in Pokljuke. Vse razpoložljive ekipe so bile na terenu takoj zgodaj zjutraj in so včeraj ves dan vzpostavljale rezervno napajanje.

V prometni nesreči v Podlubniku umrl pešec

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – V prometni nesreči, ki se je v sredo nekaj pred 14. uro zgodila v Podlubniku, je umrl 70-letni pešec. Po ugotovitvah policistov je 26-letni voznik osebnega vozila pripeljal iz smeri Železnikov proti Škofji Loki. V Podlubniku je zaradi izsiljevanja prednosti

trčil v pešca, ki je prečkal cesto po prehodu za pešce. Pešec je zaradi hudih telesnih poškodb na kraju nesreče umrl. Policisti proti vozniku vodijo postopek v smeri kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa. Ogle da kraja prometne nesreče sta se sicer udeležila tudi preiskovalna sodnica in državni tožilec.

Pešec je umrl na kraju nesreče. / Foto: Gorazd Kavčič

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Strah je bil neopisljiv

Letos mineva petdeset let od prve slovenske alpinistične odprave v kalifornijski El Capitan. V Slovenskem planinskem muzeju so odpravi na čast 8. julija pripravili muzejsko razstavo in večer, na katerem sta se mogočne stene spominjala Janez Gradišar in Janez Dovžan.

NIKA TOPORIŠ

Šest neustrašnih Gorenjcev, šest plezalcev, se je, kljub temu da so se na El Capitan, nahajajoč v dolini Yosemite v Kaliforniji, do takrat podali le redki Evropejci, soočilo z neznano ameriško tehniko, opremo in strahom, ki je bil pred

kilometerskim previsnim zidom neopisljiv. Janez Dovžan, Miha Smolej, Nejc Zaplotnik, Janez Lončar, Dušan Srečnik in Janez Gradišar so se leta 1973 s svojo odpravo zavihteli na sam vrh svetovnega alpinističnega sveta. Dovžan in Gradišar, slednjemu se je tudi porodila ideja za vzpon, sta se

spominjala, kako jim brez Slovencev, ki so živeli v San Franciscu, nikakor ne bi uspelo. »Dr. Dekleva in njegova prijateljica Tone Kovač in France Rode so nam bili v veliko pomoč. Rode nas je z vso opremo in prtljago peljal v Camp 4, ki je za naslednjih dvajset dni postal naš dom,« je pojasnil Dovžan. Kot sta dejala, je bilo osnovno pravilo plezanja v tamkajšnjem območju, da se stena pusti popolnoma čista. To je pomenilo, da je bilo treba odstraniti vse klinke, ki so jih uporabili. »V bistvu je šlo za začetke današnjega prostega plezanja,« je dejal Dovžan. Preden so se vse tri naveze lahko soočile z navpičnim zidom El Capitana, je bilo potrebnih precej priprav, splezanih krajših smeri in spoznavanja s skalo, ki je niso bili vajeni. El Capitan je danes prepreden z različnimi smermi, takrat pa je bilo poznanih le kakih deset. Dovžan in Smolej sta se odločila za kombinacijo smeri Triple direct, Zaplotnik in Gradišar sta izbrala smer Salathé, Srečnik in Lončar pa sta se premagovanja El Capitana lotila na vzhodnem steburu.

Pot radovednosti

»Vodila nas je predvsem osnovna človeška radovednost, želeli smo spoznati še nekaj novega, in to je bil res neverjeten izziv. V alpinizmu je tako, da si nabiraš vzpone, da lahko dosegaš še višje cilje,« je dejal Dovžan, ki je v navezi s Smolejem steno

Janez Dovžan - Švelc in Janez Gradišar - Čirčang, člana prve slovenske alpinistične odprave na El Capitan leta 1973 / Foto: Tina Dokl

premagoval šest dni. Poudaril je, da je bil strah pred steno na začetku tako močan, da če bi samo eden od ekipe dejal, da mu ni do tega, bi se obrnili in odšli. »Ko pa enkrat plezaš, pa je vse to pozabljeno. Strah mine in odstopanja ni, saj v steni praktično

sva bila preostale dni potem 'na suhem'. Ko sta nama kakih 250 metrov pred koncem Gradišar in Zaplotnik spustila novo vrečo z vrha, je bilo, kot da se je prikazala Marija,« je še povedal v smehu. Alpinizem se je od njihovega podviga precej spre-

let in alpinizem je od takrat dalje napredoval v skorajda vseh pogledih, spremenila se je oprema, obenem pa se je spremenila tudi miselnost ljudi. Človek v svojem življenju in razvoju nenehno napreduje. Mišično smo ljudje danes slabše razviti kot včasih, spreminjamo pa se v glavi in kar naenkrat ugotovljamo, da lahko premikamo tudi meje mogočega. V tem je pravzaprav bistvo, da se ženemo naprej in osvajamo cilje, ki si jih postavimo,« je še poudaril Dovžan. Razstavo, ki obiskovalca seznanja s celotnim potekom prve slovenske alpinistične odprave, si je v prostorih Slovenskega planinskega muzeja mogoče ogledati do vključno 10. septembra.

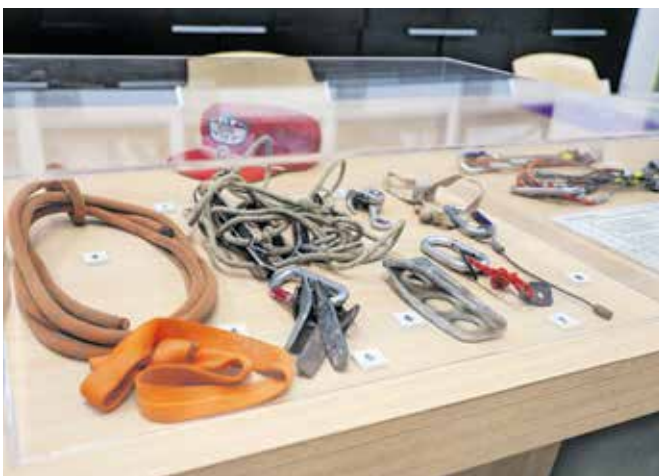
»Vodila nas je predvsem osnovna človeška radovednost, želeli smo spoznati še nekaj novega, in to je bil res neverjeten izziv. V alpinizmu je tako, da si nabiraš vzpone, da lahko dosegaš še višje cilje,« je dejal Dovžan, ki je v navezi s Smolejem steno premagoval šest dni.

biješ podzavestno bitko za življenje,« je dejal Dovžan. »Tretji dan plezanja se nama je raztrgala vreča z vodo, kar je bila velika katastrofa, saj

nil, nekdanji 'deviški' El Capitan pa je postal prava atrakcija za številne avanture željne posameznike. »Od našega vzpona je minilo že petdeset

Muzejski večer obujanja spominov o plezanju po mogočni kalifornijski steni in razstava, ki so jo pripravili v Slovenskem planinskem muzeju, sta privabila lepo množico obiskovalcev. / Foto: Tina Dokl

Oprema, ki je gorenjsko alpinistično odpravo spremljala v Ameriki, je še vedno v odličnem stanju. / Foto: Tina Dokl

Kultura

Razstava ob 140. obletnici obiska Franca Jožefa I. na Gorenjskem
Stran 14

Pogovor

Pia Vrečko, diamantna maturantka Gimnazije Škofja Loka
Stran 15

Zanimivosti

Glasbenik Klemen Repe, novi častni občan občine Gorje
Stran 16

Od petka do petka

Vodenje ministrstva za zdravje je po odstopu ministra Danijela Bešiča Loredana začasno prevzel premier Robert Golob. / Foto: Gorazd Kavčič

Na ministrstvu za infrastrukturo pogoste zastoje na avtocestah pripisujejo tudi številnim obnovam, ki potekajo ta čas. / Foto: Nik Bertonec

Dvainšestdesetletni osumljenec je proti policistoma izstrelil več kot dvajset nabojev. Na policijskem avtomobilu so našli dvajset lukenj. / Foto: PU Novo Mesto

Poslanci so se seznanili z odstopom ministra

SIMON ŠUBIC

Zdravstveni resor bo začasno vodil premier

Državni zbor se je včeraj na izredni seji seznanil z odstopom ministra za zdravje Danijela Bešiča Loredana, ki je pred tednom dni podpisal odstopno izjavo. To mu je zaradi različnih pogledov na delovanje javnega zdravstva v podpis ponudil kar premier Robert Golob, ki bo tudi začasno prevzel vodenje ministrstva, o čemer je že obvestil državni zbor. Ali se bo Loredan kot nadomestni poslanec ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Matjeja Arčona preselil v poslanske klopi, še ni znano.

Več policistov na avtocestah

Zaradi stalnega povečevanja prometa v Sloveniji vozniške vse pogosteje v nejevoljo spravljajo zastoje na slovenskih avtocestah. Kot je v torek ob obisku Darsovega nadzornega centra v Dragomlju pri Domžalah povedala ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek, si na ministrstvu prizadevajo izboljšati upravljanje prometa v tolikšni meri, da bodo zastoje na cestah v doglednem času manjši. Zastoje in gneče na cestah sicer pripisuje predvsem številnim obnovam, ki potekajo

ta čas, tudi na železniški infrastrukturi. »Ko bodo končane, bo situacija boljša,« je poudarila. Glede pozivov avtoprevoznikov k ureditvi tretjega voznega pasu na ljubljanski obvoznici in avtocestnih vpadnicah v prestolnico je pojasnila, da so omenjeni projekti na mizah, vendar pa jih ni mogoče izvesti z danes na jutri. Predsednik uprave Darsa Valentin Hajdinjak je sicer povedal, da se promet v Sloveniji povečuje tudi za do deset odstotkov letno, povečuje pa se tudi število različnih incidentov – samo lani so zabeležili več kot 38.000 različnih incidentov. Notranji minister Boštjan Poklukar pa je ob tem napovedal večjo prisotnost policije na slovenskih avtocestah. Kot je napovedal, bodo policisti odslej redkeje opozarjali voznike in pogosteje ukrepali, tudi oglobili. Po ministrovih ocenah se je sicer promet na avtocestah povečal predvsem v smeri proti Hrvaški, na kar je vplival zlasti njen vstop v schengensko območje. Vozniške je pozval k strpnosti v prometu in opozoril, da do zastojev prihaja po vsej Evropi, ne le v Sloveniji.

Obsodba napadov na policiste

Predsednik vlade Robert Golob je ta teden najostreje obsodil napade na policiste

in policiste, ki so se zgodili v zadnjih dneh. Po njegovem mnenju je nedopustno, da so policisti pri svojem delu deležni verbalnega in fizičnega nasilja. »Vsa nasilna dejanja so zavržna dejanja in jih kot takšna najostreje obsojam,« je dejal premier in ob tem policistom izrekel hvaležnost za njihov doprinos pri zagotavljanju varnosti. Dolenjski kriminalisti tako obravnavajo 62-letnega možkega zaradi suma storitve poskusa umora dveh policistov. Dne 6. julija sta namreč policist in policistka med opravljanjem prometne kontrole v Šmarjeti ustavila 62-letnega voznika osebnega avtomobila in mu po opravljenem preizkusu alkoholiziranosti zaradi višjosti (1,4 promila) prepovedala nadaljnjo vožnjo. Kasneje se je možki vrnil na kraj kontrole in z dolgocevnim orožjem večkrat ustrelil v policijski avto, s katerim sta se policista ravno hotela odpeljati. Policistko je pri tem lažje ranil. Kriminalisti so kasneje na kraju našli 22 tulcev, v policijskem avtomobilu pa dvajset lukenj od izstreljenih nabojev. Na shodu, ki je minulo soboto sledil Balkanskemu anarhističnemu knjižnemu sejmu v Ljubljani, pa so udeleženci pretepli policista, ki je udeleženi pohoda poskušal preprečiti risanje grafitov po

mestnem avtobusu. Policist je bil v dogodku lažje poškodovan, udeleženci pohoda pa so poškodovali tudi dve službeni vozili policije.

Po požaru v Aqualuni

Minulo soboto je izbruhnil velik požar v Termalnem parku Aqualuna v Podčetrtku. Kmalu po 17. uri je zagorelo v skladišču enega izmed gostinskih lokalov, domnevno zaradi napake na električnem omrežju. Ob požaru je bilo na kopališču okoli 1500 obiskovalcev in osebje termalnega parka, vendar v požaru nihče ni bil poškodovan ali ogrožen. Nastalo škodo ocenjujejo na okoli tristo tisoč evrov, kopališče pa je sicer že naslednji dan normalno obratovalo. Ta teden pa je lastnica termalnega parka, družba Terme Olimia, sporočila, da se bodo gasilcem, ki so požar uspešno pogasili, zahvalili s 7000 evri za lokalna gasilska društva in s 140 vstopnicami za kopalnice. V intervenciji je sodelovalo devet gasilskih društev z več kot 80 gasilci, eno pa je ostalo v pripravljenosti. Prvi so na kraj dogodka prispeli že šest minut po pozivu. Vsem obiskovalcem, ki so v soboto v Aqualuni kupili vstopnice po 13. uri, pa bodo ob predloženem računu podarili ustrezno število brezplačnih vstopnic za ponovni obisk.

Slovinci v zamejstvu (911)

Plodno leto Slovenske glasbene šole

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

S koncerti po krajih na južnem Koroškem je letošnje šolsko leto sklenila tudi nekdanja samostojna Slovenska glasbena šola, ki od leta 2015 naprej deluje kot 28. oddelek Glasbene šole dežele Koroške. Tako je bilo dogovorjeno po dolgotrajnih pogajanjih med predstavniki slovenskih organizacij na Koroškem in deželno vlado. Brez tega

dogovora šola ne bi prežive-la. Dolgoletni ravnatelj Slovenske glasbene šole mag. Roman Verdel iz Borovelj je ob zaključku šolskega leta povedal, da je šola obiskovala okrog petsto deklet in fantov, kar je največ doslej. Med njimi jih je nad šestdeset izpolnilo pogoje za vpis na višjo stopnjo glasbenega izobraževanja. Ker je Slovenska

glasbena šola med najuspešnejšimi enotami v deželi in ker njeni učenci posegajo po najvišjih priznanjih na deželnih in zveznih tekmovanjih, se zanimanje za vpis povečuje. Žal je šola še vedno omejena pri vključevanju večjega števila instrumentov v pouk, tako kot druge glasbene šole pa se tudi slovenski del boji prihajajočega pomanjkanja učiteljev. V deželni glasbeni šoli je zaposlenih blizu 450 učiteljev, mnogi med njimi, tudi ravnatelj Slovenske glasbene šole mag. Roman Verdel, pa so pred upokojitvijo.

Blagoslovljenje v Kortah

Že nad trideset let, od leta 1991 naprej, se vsako tretjo julijsko nedeljo, ki je tudi Krištofova nedelja, množica domačinov iz Kort, Obirskega in Železna

Ravnatelj Slovenske glasbene šole na Koroškem mag. Roman Verdel ni le izvrsten pedagog, ampak tudi vsestranski glasbenik in zborovodja. / Foto: Jože Košnjek

Kaple ter posameznikov, ki so na različne načine povezani s Kortami, zbere pri cerkvi Svetega Križa, ki jo je leta 1861 zgradil domačin Mihael Karničar ali Pristovnik po domače, kot solastniki pa so vpisani še Smrtnikovi in Plesnikarjevi. Ta cerkev je nekaj posebnega: njeni lastnici nista ne župnika ali škofija, temveč trije domači kmetje. Korčani

vzorno skrbijo za svojo cerkev in tudi prispevki, ki jih darujejo udeleženci blagoslovljenja v Kotah, so namenjeni vzdrževanju cerkve. Tudi letošnje srečanje, ki bo v nedeljo, 16. julija, se bo ob 10.30 začelo z mašo, po njej pa bo druženje, na katerem ne bo manjkalo petja in domače hrane. Korčani vabijo medse tudi sosede z Gorenjskega!

Zveza koroških partizanov in Slovensko prosvetno društvo Edinost iz Pliberka vabita v nedeljo, 16. julija, na pohod na Komelj nad Pliberkom v spomin na trinajst ubitih borcev Domnove čete, ki so jih 12. oktobra leta 1944 obkolili Nemci in jih mrtve ali ranjene zmetali v gorečo Apovnikovo domačijo. Začetek pohoda bo ob 9.30 pri Kulturnem domu Pliberk, spominska svečanost pa bo opoldne. Pohod je tudi spomin na preživelega in že pokojnega borca te čete Lipeja Kolenika - Stanka.

Po svetu

Ki nam jih je dala vojska

Ko izrečemo besedi vojna in vojska, pomislimo na nekaj hudega in slabega. Vendar obe v naše življenje že od nekdaj prinašata tudi veliko dobrega. Primer takih dobrobiti so tehnologije, ki nam jih je dala vojska ...

MIHA NAGLIČ

Pet primerov

Navedimo samo pet primerov tehnologij, ki nam jih je pred civilno uporabo za svojo rabo najprej razvila vojska: internet, navigacija GPS, vremenske napovedi, napreden transport in – mikrovalovna pečica. Internet. »Če vojska ne bi obstajala, bržčas nikoli ne bi brali tega članka – vsaj ne na spletu. Vojaška želja po razvoju novih komunikacijskih omrežij je neposredno vplivala na razvoj svetovnega spleta. Predhodnik moderne interneta, ARPANET, je bil s strani ameriške vojske zasnovano komunikacijsko omrežje, ki naj bi prestalo atomski napad in omogočalo učinkovito izmenjavo sporočil, ne glede na pogoje. Želja po decentraliziranem omrežju brez enega samega kontrolnega centra, ki bi bil lahka tarča za tuje napadalce, je vodila v razvoj internetne infrastrukture. Si sploh lahko predstavljate, kakšno bi bilo življenje, če se ta preboj nikoli ne bi zgodil?« / Navigacija GPS. »Iskanje naslova v neznanem mestu brez pomoči navigacije? Ne, hvala! Tudi za to udobnost se moramo zahvaliti vojski. Globalni pozicijski sistem (Global Positioning System)

je bil v osnovi vojaška inovacija, ki je omogočala sledenje, lociranje in navigiranje vojaških enot. Ko je sistem postal dostopen javnosti, je v izredno kratkem času postal integralni člen našega tehnološkega vsakdana, avtomobilski zemljevidi in kompasi pa so začeli izginjati v pozabo.« / Vremenske napovedi. »Vojaška potreba po natančnem predvidevanju vremenskih okoliščin je vodila v razvoj natančnega vremenskega napovedovanja. Iz vojaške potrebe se je razvila celotna meteorološka znanost, ki je celotni populaciji olajšala življenje – si sploh lahko predstavljate, da ne bi imeli nikakršne ideje o tem, ali vas na izletu čaka nevihta ali sonce?« / Napreden transport. »Vojaška potreba po hitrem, varnem in energetsko učinkovitem transportu je sprožila raziskave in razvoj bolj učinkovitih načinov letenja, plutja in vožnje. Zahvaljujoč vojski imamo danes veliko bolj varčne motorje v avtomobilih, hkrati pa tudi energijsko ugoden, varen in časovno učinkovit javni zračni promet.« In ne nazadnje: mikrovalovna pečica. »Eden osnovnih elementov bele tehnike je izum, ki se brez vojske nikoli ne bi zgodil. Med drugo svetovno vojno je ameriška vojska veliko vlagala v razvoj boljših

radarskih sistemov, predvsem magnetronov, ki generirajo mikrovalovne signale. Med delom z magnetroni so inženirji opazili, da generirani mikrovalovi segrevajo hrano. Leta 1945 je podjetje, ki je razvijalo nove radarske sisteme v sodelovanju z ameriško vojsko, vložilo patent za prvo mikrovalovno pečico. Sprva velik in drag stroj je s tehnološkim razvojem postal majhen in ugoden aparat, ki ga danes srečamo v malodane vsaki kuhinji.« (Vir: Oskar Sokolov, moskismet.com)

Jedrsko energija

Vseh primerov uporabe vojaških tehnologij za civilne namene je še veliko, gornjih pet je le za ilustracijo. Najvidnejši primer civilne rabe vojaške tehnologije pa je gotovo jedrska energija, ki je bila najprej uporabljena kot orožje – z atomskima bombama, ki sta bili vrženi nad Hirošimo in Nagasaki, avgusta 1945. Že pred drugo svetovno vojno je nekaj pomembnih raziskav na področju jedrske fizike pripeljalo do odkritja cepitve jeder težkih elementov. Prvo dokazano cepitev je izvedel Otto Hahn v Nemčiji leta 1939. Politične razmere so v ZDA narekovale izredno intenziven razvoj v smeri jedrskega orožja. Dne 2. decembra 1942 je

raziskovalcem pod vodstvom Enrica Fermija uspelo vzpostaviti prvo nadzorovano verižno reakcijo v poskusni napravi, ki so jo imenovali Chicago Pile 1. To je bil za današnje pojme zelo velik sestav iz urana in grafita. Prvo verižno reakcijo so vzdrževali 28 minut. Prva leta po odkritju verižne reakcije je bila jedrska energija uporabljena le v vojaške namene. Šele po vojni so pričeli z razvojem uporabe jedrske cepitve za proizvodnjo električne energije. Zelo pomemben je bil zakon o atomski energiji – Atomic Energy Act, ki ga je leta 1946 sprejel ameriški kongres. Z njim je bil omogočen razvoj civilne uporabe jedrske energije ... S prvimi jedrskimi elektrarnami, ki so jih v letih 1954–1965 zagnali v Sovjetski zvezi, ZDA, VB in Franciji, je bil pripravljen teren za komercialno uporabo jedrske cepitve za proizvodnjo električne energije. (Vir: icjt.org)

Positivna stran vojn

Vse velike vojne, zlasti obe svetovni, so bile za udeležence najprej velika tragedija. Hkrati pa je dejstvo, da so prav te vojne v svetu, ki so ga najprej uničevale, po koncu vojne z obnovo in drugimi dejanji spodbudile velik družbeni razvoj. »Vsako zlo za neшто dobro.«

Operaterka v bazi ameriške vojske v letalski bazi Schriever v Koloradu spremlja delovanje satelitov, ki nam omogočajo uporabo navigacije GPS. / Foto: Wikipedija

Zbirka mikrovalovnih pečic iz 80. let prejšnjega stoletja. Tudi njihov nastanek in razvoj je omogočila vojaška tehnologija. / Foto: Wikipedija

Jedrsko elektrarna Calder Hall v Združenem kraljestvu je bila prvi komercialni jedrski objekt na svetu. Odprla jo je kraljica Elizabeta II. leta 1956. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (693)

Mali princ, že osemdeset let

MIHA NAGLIČ

»Enkrat na teden smo imeli redakcijsko sejo, na kateri smo pregledovali: kaj je v tiskarni, v kakšni fazi je rokopis, kaj uredniki pripravljamo za prihodnji program. Pri vseh sejah je bil navzoč tudi šef prodaje, ki je gledal na program s finančnega stališča. Seveda je tu vedno prihajalo do nasprotij. On se je potegoval za besedila, ki so mu jih svetovali naši poverjeniki na šolah. A to so bili predvsem ponatisi in to, kar je potrebovala šola, bolj malo pa novega in svežega. Glavni urednik Potrč, ki je bil predvsem pisatelj, je bil seveda na strani urednikov, vendar je spretno krmaril med željami in možnostjo. Za komercialno smo bili uredniki seveda

nekaj oviralnega, skratka cokla. Kadar kakšna knjiga, ki smo jo dali na program, ni 'šla', kot bi želeli, je bil takoj ogenj v strehi. Spomnim se na primer Malega princa. Ko sem ga dobil v roke, me je vsega prevzel. Vedel sem, kakšno dragocenost držim v rokah, in sem se bal, da bi mi jo ugrabila kaka druga založba. A tu se je zataknilo že pri glavnem uredniku. Zdela se mu je preveč idealistična, poduhovljena, skratka nesocialistična. Trudil sem se dovedati, koliko ponatisov je že doživela v svetu, celo v Sovjetski zvezi so jo do takrat ponatisnili že štirikrat. Po nekaj letih se mi je posrečilo, da sem ga spravil na program. Ko je izšel, ni 'šel'. Takrat je celo leto padalo po meni s strani knjigarnarjev. Potem se je nenadoma

odprlo. Kamor si se obrnil, povsod Mali princ: v lutkovnih igrah, radijskih igrah, ponatisi ... Doslej, mislim, že šestnajsti.« (Vir: Naglas: časopis Skupine Mladinska knjiga, april 2004, str. 2–4.) Gornji navedek je iz intervjuja, ki ga je leta 2004 s pesnikom in prevajalcem Ivanom Minattijem ob njegovi

Antoine de Saint-Exupéry, Mali princ, prevedel Ivan Minatti, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1964 (in 32 ponatisov)

80-letnici naredila pisateljica Tončka Stanonik, takrat tudi urednica in lektorica v založbi Mladinska knjiga. Tončka mi je po e-pošti napisala tudi tele besede: »Veliko mi je govoril o tem prevodu, kako se trudi za vsako besedo, Mali princ mu je 'zlezl

pod kožo' in pogosto je v pogovoru uporabljal kakšen citat iz prevoda, npr. o tem, da je lisica preveč udomačila vrtnico (a tole pišem na pamet, bi morala preveriti, kdo je koga udomačil) in izpeljave iz tega. Če se preveč udomačiš, lahko zelo boli, in to je dobro vedel tudi Mali princ. Imam tudi ta izvod s posve-

tilom ...« Besede moje žirovske rojakinje Tončke Stanonik navajam zato, da z njo mi počastimo letošnjo 80-letnico prvega izida Malega princa v letu 1943. In ne pozabimo: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.«

Zvonovi naznanjali prihod cesarja

Gorenjci so ga povsod sprejeli »z neopisljivim navdušenjem«, so pisali takratni časopisi. Ta teden mineva 140 let od obiska cesarja Franca Jožefa I. na Kranjskem. Pet dni je bival v Ljubljani, 16. in 17. julija pa se je mudil na Gorenjskem. V Šenčurju ga je namočil dež, v Begunjah si je ogledal »svojo najlepšo kaznilnico« ... Kako je potoval po naših krajih, izvemo na razstavi Naš cesar je tu, Gorenjska se klanja v Galeriji Prešernove hiše.

IGOR KAVČIČ

Torkov večer se je v Galeriji Prešernove hiše v Kranju v prisotnosti predstavnice občine, podžupanje Manje Zorko, direktorice muzeja Marjane Žibert, obeh odličnih avtoric razstave Barbare Kalan in Anje Postrak ter seveda najvidnejših obiskovalcev razstav Gorenjskega muzeja začel slovesno in dogodku primerno z avstrijsko državno himno Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo (Gott erhalte, Gott beschütze unsern Kaiser, unser Land), ki je bila na večjem delu današnje Slovenije v veljavi od leta 1854 pa vse do razpada države, takrat Avstro-Ogrske, leta 1918. Ob spremljavi na klavinovi Yere Černodarove jo je zapela sopranistka Zala Hodnik.

Tako nekako bi opisali protokol svečanega dogodka, odprtja razstave z naslovom Naš cesar je tu, Gorenjska se klanja: 140 let od obiska Franca Jožefa I., ki bo na ogled vse poletje, tja do 1. oktobra. V družetju s prvim človekom takratne habsburške monarhije, domovine naših pradedkov in prababic, se naš čas ustavi v drugi polovici 19. stoletja, natančneje v dveh dneh, 16. in 17. julija 1883, ko je cesar Franc Jožef I. obiskal tudi današnjo Gorenjsko.

Vladal je kar 68 let

Avstrijski cesar Franc Jožef I. je bil sodobnik našega Franceta Prešerna, rodil se je leta 1830, ko je pesnik v Kranjski čbelici med drugim objavil balado Povodni mož in pesem Slovo od mladosti. V letu, ko je bila prvič objavljena njegova Zdravljica, ki smo jo v samostojni slovenski državi izbrali za svojo himno, pa je takrat komaj 18-letni Franc Jožef prisegel kot cesar. Vladal je skoraj 68 let, do svoje smrti leta 1916, in je bil zato tako za

mnoge Slovence kot druge narode znotraj monarhije edini vladar, ki so ga poznali.

Nastopil je v precej razburkanem času revolucionarnih nemirov leta 1848 in ob prisegi obljubil svobodo za vse narode in enakopravnost med ljudmi. Na to in obljubljeno ustavo je kaj kmalu pozabil, uvedel pa je strog politični režim, v katerem so imeli glavno besedo birokracija, vojska in katoliška cerkev. Slovenci smo bili cesarju vdani in zvesti državljani, ko se je mudil v naših krajih, smo mu vzklikali: Bog živi dom, Bog živi carja! Nad njim so se navduševali tako preprosti ljudje kot izobraženci. Seveda so nanj letele kritike na račun reševanja nacionalnih vprašanj, kljub temu pa so ljudje svojega vladarja častili. Nič drugače ni bilo ob njegovem edinem obisku Gorenjske.

Časopisi natančno poročali o obisku

S svojim obiskom Štajerske in Kranjske je cesar počastil 600-letnico vladavine Habsburžanov v obeh deželah. »Večina ljudi je prepričana, da je bil na Gorenjskem takrat, ko je pri Marinški v Naklem pokusil Kranjsko klobaso, a najverjetneje sploh ni tako. Glede na vire naj ne bi nikoli šel skozi Naklo, kaj šele, da bi se ustavil v tej gostilni,« ob tem pojasni soavtorica razstave Anja Postrak. Omenjeni motiv je bil namreč pred leti uporabljen tudi v reklamne namene za ta mesni izdelek. »Če bi se to res zgodilo, bi o tem zagotovo obstajali pisni viri, a časopisi takratnega časa, ki so o edinem gotovem obisku Gorenjske poročali z minutno natančnostjo o njegovih premikih in prihodih v posamezne kraje, tega niso omenjali.« Skupaj z Barbaro Kalan sta za razstavo povzeli novice takratnega časa – od tega, katere kraje in kaj je

Soavtorici razstave Barbara Kalan in Anja Postrak obiskovalce na zanimiv način popeljeta v čas Franca Jožefa I. in njegovega obiska na Gorenjskem. / Foto: Tina Dokl

cesar obiskal, kdo ga je sprejel, kje je prenočil, kaj je rekel, do tega, kakšno vreme ga je spremljalo ...

V obeh deželah so se že nekaj mesecev pred obiskom začeli pripravljati na slavnostnega gosta, saj so s tem hoteli pokazati svojo privrženost in zvestobo cesarju in domovini. »Ko se je z dvornim vlakom pripeljal na Kranjsko, ga je pozdravilo pol ure trajajoče zvonjenje v vseh cerkvah po Kranjskem. Najprej so ga pozdravili v Ljubljani, kjer se je zadržal pet dni. V kranjskem glavnem mestu se je med drugim udeležil maše v stolni cerkvi, si ogledal kmetijsko razstavo, pregledal vojaštvo in položil temeljni kamen za bodoči Narodni muzej Slovenije. Pred obiskom Gorenjske si je ogledal tudi Postojnsko jamo, kjer je prvič zasvetila električna luč,« pojasnjuje Barbara Kalan in dodaja, da je po petih dneh cesar prispel na Gorenjsko.

Protokoli pri sprejemih cesarja so si bili med seboj dokaj podobni. Običajno so ga najprej sprejeli župan in drugi veljaki v mestu ter duhovščina. »Z njimi se je zadržal v kratkem pogovoru, občasno je spregovoril tudi nekaj besed v slovenščini. Nato si je v krajih, ki jih je obiskal, moral ogledati cerkev, bolnišnico ali kakšno drugo pomembno ustanovo. Neredko so v njegovo čast priredili svečano razsvetlavo, ki so jo spremljali koncerti, vojaške godbe in podoknice,« še izveemo, da pa takih ali drugačnih javnih nasprotovanj cesarju ob tem ni bilo. Prepovedovala jih je stroga zakonodaja in ljudje si čez cesarja niso upali

govoriti, pa tudi sicer je bil njegov obisk po gorenjskih krajih prav poseben dogodek za ljudi, tako za kmečko prebivalstvo kot meščanstvo.

Navdušene množice

Avtorici razstave sta upali, da bosta dobili kakšen predmet več, ki bi bil povezan s cesarjevim obiskom, mogoče kakšen dodaten dokument, a sta kmalu ugotovili, da ni veliko ohranjenega. »Morda obstajajo zapisi o njegovem potovanju v naše dežele v arhivu na Dunaju. Je pa tu na razstavi originalna plošča, ki govori o cesarjevem obisku v cerkvi v Cerkljah,« pove Barbara Kalan. Doda, da je spominsko ploščo o obisku imel tudi kranjski litoželezni vodnjak, ki pa so ga podrli leta 1915, ko so v mestu gradili vodovod, in se od njega ni nič ohranilo. Današnji vodnjak na glavnem trgu je namreč replika prvotnega, ki je bil prav tako iz kamna.

Tako je edini materialni dokaz omenjena plošča, ki je bila vzdignjena na cerkveno steno v Cerkljah in med drugo svetovno vojno odstranjena ter shranjena v zakristiji. »Tu gre zahvala Župniji Cerklje in gospodu župniku, ki je bil takoj pripravljen za sodelovanje. V naši konservatorski delavnici so obnovili tudi zlate črke na njej in ploščo je zdaj tu na ogled,« doda Anja Postrak.

V Cerklje se je cesar pripeljal v odprti kočiji iz Ljubljane, po postanku se je nato odpeljal proti Šenčurju, kjer se je vreme naglo poslabšalo, tako da je cesarja in njegovo spremstvo poslalo v Kranj pa sta ob 13.15

naznanila zvonjenje in mogočen topovski strel. Hiše v mestu so bile obnovljene in lepo okrašene z zelenimi venci in zastavami. Pri velikem slavlolu ga je pričakala množica pomembnih mož z županom Karlom Šavnikom na čelu. Slednjemu se je med pogovorom s cesarjem pripetila manjša nerodnost, o kateri so se Kranjčani še dolgo pogovarjali. Ko je Šavnik želel Franca Jožefa opozoriti na neprijazno

Menda za vsako leto življenja Franca Jožefa I. obstaja njegov portret. Nekaj jih je na ogled na razstavi. / Foto: Tina Dokl

vreme, naj bi mu v polomljeni nemščini dejal: »Herr Kaiser, es kapelt, tritt Sie in die veža.« Kar v prevodu pomeni: »Gospod cesar, kaplja, stopite v vežo.«

Franco Jožef se je iz Kranja proti Lescam peljal z dvornim vlakom. Tam se je na postaji gnetlo ljudi, menda jih je okrog dva tisoč prišlo iz Ljubljane in Trbiža. Cesar se je v odprti kočiji po na sicer sveže posuti cesti, ki je ob slabem vremenu postala blaten kolovoz, peljal v Begunje, kjer je bil navdušen nad »svojo najlepšo kaznilnico«. Sledila je vožnja na

Bled, kjer ga je pričakala množica, v tamkajšnjem Mallnerjevem hotelu (današnjem Hotelu Park) pa je tudi prespal. Še prej so ga po večerji odpeljali s čolnom na Blejski otok, kjer so mu priredili nepozabno razsvetlavo z lučkami in s kresovi po vsej obali jezera, na jezeru pa je bilo več kot sto čolnov, okrašenih z lampijončki.

Zadnji dan obiska na Gorenjskem se je znova z vlakom iz Lesc odpeljal proti Jesenicam, kjer ga je na kolodvoru pozdravila navdušena množica ljudi. »Gorenjci smo mu še pomahali v slovo, in ko je odhajal 'klicali smo ljubemu cesarju v slovo veseli 'živio', ki je v srcih tisočernih ljudi odmeval, možnarji so še enkrat zagromeli, zvonovi lepo pritrkavali, in vlak nam je izginil izpred oči. Tako smo Gorenjci prvič in zadnjič od blizu videli 'večnega cesarja' Franca Jožefa I.«, iz zapisov takratnih časopisov povzema Barbara Kalan.

Obletnica za spomin

Prvi del razstave je tako namenjen predvsem osebnosti in pomenu Franca Jožefa I., v nadaljevanju pa nas avtorici popeljeta od kraja do kraja njegovega dvodnevne-

Na cerkvi v Cerkljah so cesarjev obisk zabeležili na spominsko ploščo. / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Pesnica, ki bo zdravnica

Pia Vrečko

Dijakinja Gimnazije Škofja Loka Pia Vrečko se je z vsemi možnimi točkami pri splošni maturi uvrstila med osemnajsterico letošnjih diamantnih maturantov. Bodoča študentka medicine opaža, da si mladi danes želijo biti slišani in so se pripravljani angažirati pri zadevah, ki se jim zdijo pomembne.

MATEJA RANT

Kmalu po tistem, ko ste začeli obiskovati srednjo šolo, ste zaradi epidemije covid-19 morali ostati doma in se leto in pol šolati na daljavo. Kako ste doživljali srednješolska leta, glede na to, da ste bili toliko časa prikrajšani za druženje s sošolci?

Glede pouka lahko rečem, da je bil izpeljan odlično, saj smo vse predmete spremljali po videokonferencah, tudi ocenjevanje je potekalo redno. Druženje pa je bilo res malo okrnjeno, a smo se srečevali vsaj zunaj, tako da je bilo več druženja v naravi, manj pa v zaprtih prostorih. Že v prvem letniku smo se sošolci namreč zelo povezali, ob koncu omejitve smo se zbrali tudi na zaključnem pikniku ob Sori. Žal se je v drugem letniku zaprtje ponovilo. A smo vzpostavili zelo močno vez, saj smo bili kot razred na splošno zelo uspešni in smo imeli tudi podobne interese.

Je to, da ste se skoraj dve leti šolali na daljavo, pomenilo dodaten pritisk pri opravljanju mature?

V tretjem in četrtem letniku smo imeli zelo kakovosten pouk, tako da nam je primanjkljaj iz preteklih let uspelo nadomestiti; pridobili smo kakovostno znanje, mogoče je bilo treba kaj le dodatno utrditi, za kar smo dobili priložnost v četrtem letniku in smo profesorjem res hvaležni za ves njihov trud. Znanje v četrtem letniku je tako ali tako rezultat truda čez vsa srednješolska leta in odraz sprotnega dela.

Kakšna je bila noč pred razglasitvijo rezultatov – ste dobro spali?

Že od četrtega letnika dalje občasno pomagam v strežbi, zato sem se namenoma odločila, da bom dan pred razglasitvijo rezultatov delala do desete ure zvečer, da bi se sprostila. Jutro je bilo sicer precej mirno, kljub temu pa sem bila neučakana in sem že minuto čez sedem skupaj z mami preverila rezultate mature.

Tak rezultat je najbrž težko načrtovati vnaprej, mnogi pravijo, da je potreben tudi kanček sreče?

Ja, se strinjam. Predvsem pri esejih pri slovenščini in angleščini je težko predvideti, kako bo, saj je veliko odvisno od samih ocenjevalcev

– pri meni je bila recimo pri slovenščini razlika pri oceni med obema ocenjevalcema kar sedem točk, kar je precej. Najbolj me je sicer skrbel esej pri angleščini, ker mi naslov za knjigo, za katero sem se pripravljala, ni bil najbolj všeč in sem morala torej pisati o temi, ki mi ni bila blizu.

Ste se na maturo pripravljali z zavedanjem, da boste potrebovali točke za vpis na fakulteto?

Takrat niti še nisem vedela, za katero fakulteto se bom odločila, vpisala sem se namreč zadnji trenutek. Imam toliko različnih interesov, da se nisem mogla odločiti, na katerem področju bi želela znanje še poglobiti.

Kateremu predmetu ste posvetili največ pozornosti?

Največ sem se pripravljala na ustni izpit iz slovenščine, saj je bila snov zelo obsežna, pa čeprav me književnost sicer zelo zanima. Zelo podrobno smo morali poznati okrog 35 del različnih avtorjev, tako da si na koncu kar v časovni stiski.

Matura naj bi bila neke vrste zrelostni izpit. Kako ste jo doživljali?

Mogoče jo lahko dojemamo kot simboličen prehod v odraslost, a sama nisem čutila kakšnega velikega pritiska, da bi bila to neka res huda prelomnica. Obdobje mladostništva se namreč danes podaljšuje, saj mladi večinoma nimamo možnosti, da bi se hitro finančno in tudi sicer osamosvojili, in tako fakulteta postaja le še neki podaljšek srednje šole.

Imate kakšen nasvet za maturante, ki bodo v prihodnjih letih na vašem mestu?

Svetovala bi jim, naj k maturi pristopijo čim bolj sproščeno, saj je takrat večina priprav že za njimi. Osebnostno mi je najbolj koristilo reševanje maturitetnih pol iz preteklih let, saj tako spoznaš tipe nalog in ugotoviš, na katerem področju ti mogoče še primanjkuje znanja in lahko to dodatno utrjuješ.

V Škofji Loki vsako leto v okviru Bralnice na vrtu Sokolskega doma obravnavajo tudi esej na maturi. Ste se sami udeležili predstavitve romanov na maturi?

Sem, zdel se mi je zanimiv uvod v obravnavo vseh štirih dram kasneje v šoli. Aljoša Harlamov je ponudil hiter

Pia Vrečko / Foto: Tina Dokl

pregled tematik, tako da si si res lahko ustvaril osnovno predstavo o temi eseja. Zdi se mi, da je zelo korektno predstavil vsa štiri dela. Zaradi letošnjega naslova maturitetnega eseja pa se mi je zdelo zanimivo tudi, da je poudaril, da je šlo za štiri drame o ženskah, ki pa so jih napisali moški.

Kakšno popotnico vam je gimnazija dala za prihodnost?

Predvsem neko splošno razgledanost; čeprav mnogi poudarjajo, da je v gimnaziji veliko učenja na pamet, s čimer se sicer delno strinjam, pa je ravno velika količina snovi tista, ki omogoča, da s široko bazo znanja kasneje lažje kritično ovrednotiš stvari in dogodke.

So vam bili profesorji na gimnaziji v veliko podporo?

Ne glede na to, da so nas tako kot verjetno tudi na drugih šolah »strašili« z maturo in smo zato učni načrt razdelali do podrobnosti, so znali biti tudi človeški in topli. Naša razredničarka je bila profesorica za matematiko Andreja Dobrovoljc, ki je verjetno ena najbolj zahtevnih na šoli glede zahtevane ravni znanja, ampak to se mi je potem obrestovalo pri maturi, saj mi matematike ni bilo treba veliko ponavljati. Profesorica za slovenščino pa nas je znala navdušiti za branje, literaturo ...

Se vam je po maturi že uspelo oddahniti?

Takoj po izpiti sem šla na morje, sicer pa tudi delam, kot sem že omenila, a je vseeno neka druga dinamika kot med šolskim letom, vse je malo bolj sproščeno. S sošolci smo že proslavili konec mature, veliko se družimo ob poletnih aktivnostih.

Kako pa ste rezultat proslavili s svojimi bližnjimi?

Za to pravzaprav še ni bilo časa, sem pa obljubila širši družini dobro večerjo v mehiški restavraciji, kar je naša tradicija, ko proslavljamo.

Kateri so vaši najljubši knjižki, s čim si zapolnite prosti čas?

Veliko berem, najraje poezijo, amatersko se ukvarjam tudi z umetnostjo – udeležujem se literarnih srečanj, tudi v šolskem glasilu sem objavljala svoje pesmi. Že med korono, ko sem imela na razpolago veliko časa, sem se začela ukvarjati s tekom in še danes rada poiščem sprostitev v naravi.

Ta čas sicer preživljate svoje najdaljše počitnice. Kakšne načrte imate?

Najprej se odpravljam na kratek oddih v Grčijo z družino, avgusta bom še delala, septembra pa s prijateljicami načrtujem potovanje z vlakom po Evropi. Dobile smo brezplačne vozovnice v sklopu projekta DiscoverEU, ki mladim omogoča samostojno potovanje po evropskih državah. Verjetno

bomo šle na od deset- do štirinajstdnevno potovanje po Azurni obali in Španiji.

Kam pa vas bo jeseni vodila študijska pot?

Kot sem že omenila, je bila odločitev kar težka, saj sem kolebala tako med naravoslovjem kot družboslovjem. V času korone je sestra zbolela za anoreksijo in me je začela zelo zanimati psihologija, saj so tudi mene seznanili z različnimi oblikami terapije, da bi ji bila v podporo. To je na koncu vseeno imelo vpliv tudi na mojo odločitev za študij medicine.

Spremljate vsakodnevno politiko, razmere v Sloveniji in svetu? Kako dojemate življenje zunaj šolskih klopi?

Prepričana sem, da samo izobrazba ni dovolj, saj če ne spremljaš aktualnega dogajanja, imaš potem določen primanjkljaj v znanju in se posledično težko družbeno angažiraš oziroma si ustvariš mnenje o dogajanju doma in v svetu. V zadnjem času sicer opažam, da so mladi vse bolj angažirani, če posebej omenim samo referendum o vodi in petkove proteste. Očitno smo generacija, ki ji je uporništvu spet dovoljeno. Če pa pogledam v luči svojega prihodnjega poklica, si zelo želim ohraniti javnega zdravstva, saj bi si želela delati za ljudi. Zdi se mi prav, da smo slišani tudi mladi, ko nasprotujemo sistemu, ki se vzpostavlja zdaj, ko ima vse večjo moč kapital, ljudi pa se vse bolj odrinja na rob in je marsikdo prikrajšan celo za osnovne človekove pravice. Da ne govorim o podnebni problematiki, ki je ta čas zgolj v domeni levih političnih strank, čeprav bi se morali pri reševanju tega vsi poenotiti.

Kako si torej predstavljate boljše prihodnost za vse?

Pred časom sem si ogledala super predstavo v Drami Kako je padlo drevo in se mi zdi, da je res dobro prikazala, katere vrednote bi morali gojiti kot skupnost. Sicer se nanaša na tematiko sekanja dreves, a je to samo prispevka za dogajanje v družbi, v kateri je v porastu individualizem, ko nismo več sposobni stopiti skupaj in narediti česa za družbo, planet, ne da bi bili v ozadju neki zasebni interesi. Če želimo graditi boljše prihodnost, moramo naprej spremeniti sistem, da bo bolj socialen, vključujoč, človeški ...

»Sama nisem čutila kakšnega velikega pritiska, da bi bila matura neka res huda prelomnica. Obdobje mladostništva se namreč danes podaljšuje, saj mladi večinoma nimamo možnosti, da bi se hitro finančno in tudi sicer osamosvojili.«

Zanimivosti

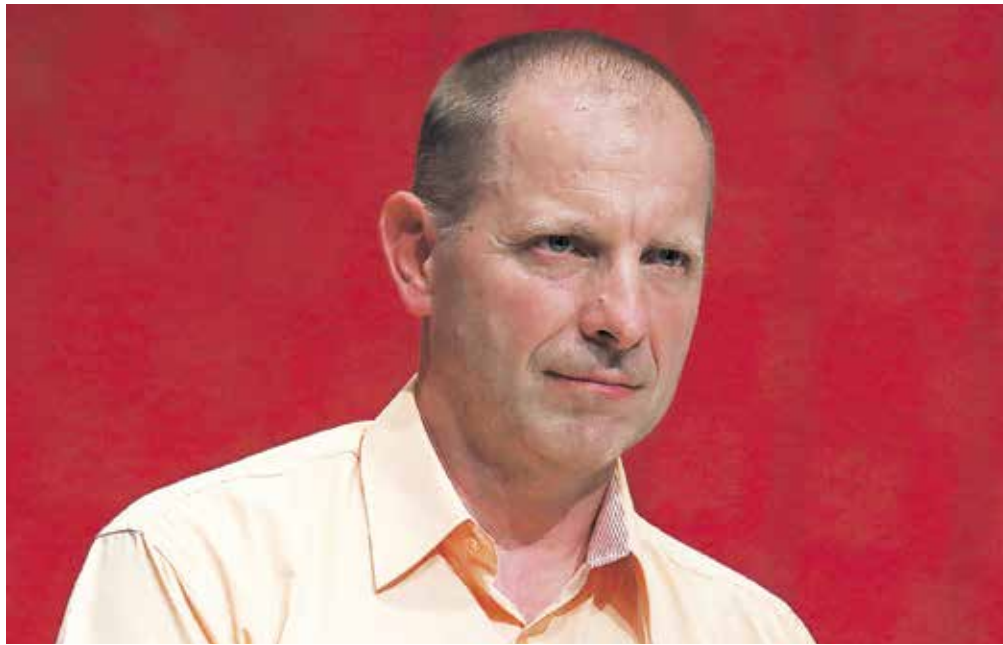
Priznanje ga veže na rodni kraj

Glasbenik Klemen Repe je bil član Godbe Gorje dolgih štirideset let, od tega več kot polovico tudi njen dirigent. Občina Gorje se mu je letos ob občinskem prazniku za izjemne glasbene dosežke, za predanost Godbi Gorje in domačemu kraju zahvalila s posebnim priznanjem. Podelili so mu naziv častni občan.

MAŠA LIKOSAR

Klemena Repeta glasba spremlja vse od mladih nog. Otroštvo je preživel v Mevkužu, s svojo družino pa si je dom ustvaril v Smokuču v občini Žirovnica, kjer živi že 18 let. Njegov stari oče je igral kontrabas pri folklori, oče pa je velikokrat vzel v roke orglice. Kot pravi, je že kot petletni fant zjutraj komaj čakal na prvomajsko budnico godbe, želja po učenju trobila se mu je uresničila pri desetih letih, ko je začel obiskovati oddelek Glasbene šole Radovljica v Gorjah. Glasbeno izobraževanje je nadaljeval na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana z učenjem pozavne in tube, leta 1991 je pristopil k študiju pozavne na oddelku za džez Visoke šole za glasbo v avstrijskem Gradcu in pet let zatem uspešno zaključil magistrski študij pri profesorju dr. Erichu Kleinschusterju.

Še vedno se spominja svojega prvega nastopa z Godbo Gorje, bil je november leta

Klemen Repe, častni občan občine Gorje / Foto: Gorazd Kavčič

1981, že naslednje leto pa je doživel tudi uradni krst mladega godbenika na budnici. V letih 1992 in 1993 je kljub študijskim obveznostim prevzel mesto dirigenta, ponovno pa zopet 2001 in ostal na čelu gorjanske godbe vse do začetka letošnjega leta. »Ostalo je veliko nepozabnih spominov

s številnih nastopov, še zlasti v tujini. Gostovali smo vse od Španije, Francije, Nemčije, Avstrije, Srbije, Bosne in Hercegovine do Italije. Vedno je bilo lepo predstavljati Gorje, Gorenjsko in Slovenijo,« je poudaril Repe.

V zadnjih 23 letih je gorjanska godba pod njegovo

dirigentsko palico zaigrala več kot dvesto novih skladb, okrog šestdeset jih je Repe priredil ali pa se podnje podpisal kot avtor. »Priredbe so bile spisane za različne priložnosti – ko smo denimo spremljali Terezo Kesovija, Heleno Blagne, Ota Pestnerja, Nušo Derenda, ansambel Lojzeta

Slaka in še mnoge druge. Od avtorskih skladb bi omenil sunito Pod Triglavom, napisano za stoletnico godbe, pa številne skladbe, ki smo jih izvajali tudi z Gregorji, kot so Veselo po Gorenjski, Arcnije, Cajt je vuržah in Slovenija,« je naštel Repe, ob tem pa dodal, da je vedno sledil želji po kakovostnem izvajanju skladb, ki so našle pot do src njihovih poslušalcev tako doma kot na gostovanjih v tujini. »Topel sprejem domačinov je bil vedno največja pohvala za trud.«

Vletih njegovega udejstvovanja je godba posnela štiri zgoščenke, na katerih je skupaj izdanih petdeset skladb. Ob 115-letnici godbe je Repe kljub epidemiološkim omejitvam uspel uresničiti še eno njihovo dolgoletno željo, posneli so namreč zgoščenko z Avsenikovimi melodijami. S tem projektom se je konec leta 2022 njegovo dolgoletno sodelovanje z Godbo Gorje zaključilo. »V življenju pride čas, ko je treba potegniti črto in se odločiti, kako naprej. Ko prideš

do spoznanja, da tvoj trud nima več podpore v določenem krogu, se enostavno odločiš in zgodbo zaključiš,« je odločitev o zaključku sodelovanja pojasnil Repe.

Repe pa ni bil le član Godbe Gorje, temveč tudi Slovenskega mladinskega pihalnega orkestra, kot dirigent je vodil Celjski plesni orkester Žabe, bil je član številnih zasedb domače glasbe, kot so bile Kvintet mladih, Blejski sekstet, Ansambel Franca Miheliča, Slovenskih 5, Ansambel Grega Avsenika in Ansambel Gregorji. Aprila 1997 se je redno zaposlil kot prvi pozavnist v orkestru Big Banda RTV Slovenija, katerega član je še danes.

Občina Gorje mu je letos namenila posebno priznanje – naziv častni občan. »S tem priznanjem bom za vselej ostal povezan z rodnim krajem. Pomeni pa predvsem to, da so občanke in občani Gorij prepoznali mojo vloženo energijo, srčnost, iskrenost in poštenost pri vodenju godbe,« je sklenil Klemen Repe.

Zgodbe iz Haloz je prepletla v roman

V začetku poletja je izšlo novo, že šesto literarno delo Leščanke Ivanke Korošec, med drugim dolgoletne sodelavke Gorenjskega glasa in Deželnih novic. Tokrat je v obliki romana zvestim bralcem odstrla pogled v življenje preprostih ljudi njej tako ljubih Haloz.

MARJANA AHAČIČ

Ko je lansko pomlad izšla knjiga kratkih zgodb z naslovom Blizu in daleč, takrat četrto knjižno delo Leščanke Ivanke Korošec, je že napovedala izid nove, in sicer zbirke planinskih zgodb, ki je kmalu zatem izšla pri založbi Primus.

»Vendar imam v ognju še več želez, ki so rezultat 'minulega dela'. A to so šele

»Vrag se vama bo prikazal,« je rekla babica Uršika, »če bosta kar naprej zijali v ogledalo.« V črni dolgi obleki je stala pred vrati, že davno opravljena in pripravljena. »Gremo, gremo!« je priganjala. »Ni treba, da smo vedno zadnje!«

priprave, in kakor pravijo Butalci: če bo špičasto, bodo vile, če bo široko, pa lopata,« je napovedala takrat.

Najprej kazalo, da bo naslednja v vrsti njenih knjig zbirka ljubezenskih zgodb, ki jih je pisala za nekdanje priljubljene tednik Antena. »Odločila sem se, da izberem tiste, ki jim je tedanji urednik napisal dobro kritiko. Kar nekaj težav sem imela, da sem našla stare izvode revij, v katerih so bile objavljene. Na pomoč mi je s svojimi poznanstvi priskočila sokrajanka, knjižničarka Ana Prešern. Vse sem morala še pretipkati, ker so obstajale samo natisnjene na papirju, potem pa so se pri založbi odločili, da jih ljubezenska tematika ne zanima, in pospravila sem jih v kot. Bo že še prišel čas tudi zanje.«

A pisanja ni kar odložila, kar hitro je za izid pripravila delo z naslovom Muškati vrh. Roman, prepleten z zgodbami iz njej tako ljubih Haloz, je posvetila spominu na nedavno preminulega soproga, katerega rojstni kraji so bili prav tam.

Takole zapiše v uvodu: »Šestindeset let sem imela Haložana za moža. Žal je

Ivanka Korošec, avtorica knjige Muškati vrh / Foto: Tina Dokl

pred izidom te knjige umrl in tako se ne bo mogel veseliti ter podoživljati nekdanjega življenja na zemlji, na katero je bil s srcem še vedno tesno pripet, čeprav je tam živel samo do svojega šestnajstega leta.

Že prvokrat, ko me je kot nevesto, vso tujo in plaho,

pripeljal domov, sem vzljubila te ljudi. Ne samo njegovih domačih, sosedov in sorodnikov, ampak tudi druge prebivalce te vinorodne, gostoljubne pokrajine. Tako odprtih, neposrednih in prijaznih ljudi zlepa ne najdeš ... Z družino smo nešteto obiskovali Haloze,

najpogosteje v zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja. Iz tistega časa je tudi Muškati vrh.«

Dogajanje v romanu je postavljeno v sicer izmišljen zaselek, ki pa bi lahko bil kjerkoli v vinorodnih Halozah. Njegovi prebivalci so med seboj trdno povezani,

moč skupnosti pa se pokaže zlasti ob naravnih in drugih nesrečah, ko vsi brez pomislekov priskočijo drug drugemu na pomoč. Njihovo glavno delo in skrb pa so povezane z vinogradi. Veselijo se dobrega pridelka in se še držijo starih šeg. Predvsem pa so skupaj v dobrem in slabem.

Ivanka Korošec sicer že več kot petdeset let objavlja svoje prispevke v revijah in časopisih, redno tudi v prilogi Gorenjskega glasa, radovljiškem občinskem časopisu Deželne novice.

Začela je s krajšimi sestavki v različnih revijah, sledili so daljši podlistki (Izza delovne mize) in potopisne reportaže s potovanj, potem pa so prišla na vrsto tudi knjižna dela (Poti v znano, Preprosto je najlepše, Majhna sem bila). Objavlja tudi v Ognjišču, Družini, Planinskem vestniku in Vzajemni.

Idej za nove zgodbe ima še veliko, je povedala, in ko je trenutek pravi, le še sede za računalnik in jih zapiše.

Jaz, midva in mi

Paprike

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Imamo jedi, ki so tradicionalne, sezonske, praznične. Take posebne jedi jemo poredko, morda le enkrat na leto ali v eni sezoni. Prav zato so toliko slajše, saj je ravno to, da jih ne jemo ves čas, njihova posebnost. Na primer potica je najboljša za božič in ob veliki noči, prato jemo le za veliko noč. Ali ste kdaj barvali pirhe poleti ali poleti jedli koline? Torej, so jedi, ki sodijo v en letni čas ali praznik in nikamor drugam. Ko nastopim dopust, imam več obredov, pospravim hišo, temeljito pomijem kuhinjo, svojo delovno sobo ... En tak tradicionalen obred

je tudi kuhanje polnjenih paprik. To je jed, ki potrebuje nekaj več časa za pripravo. Ni zahtevna, v današnjem hitrem tempu življenja pa je že več časa, ki ga namenimo za kuhanje, privilegij, odločitev ... Prijateljica mi je rekla: »To je jed, ki me spominja na mojo mamo. Kuhala jih je v velikem sivem ekonom loncu, v katerega je lahko naložila vsaj deset paprik. Spominim se, kako je pripravljala omako iz paradiznika in čebule, kako jo je pražila, pasirala. Cela hiša je dišala po paprikah.« Vonj po hrani nam pogosto pričara nostalgичen spomin na nekaj lepega, preteklega, domačega. Polnjene paprike so zame poletna jed, ki jo skuham morda dvakrat v času dopusta, potem pa nič več. Ne vem, zakaj je ne kuham pozimi. Pač vem, paprika je

Taka jed je okusnejša, če jo pripraviš v večjih količinah.

najbolj okusna poleti, paradiznik prav tako. Vsak ve, da ima ta zelenjava pozimi voden okus, četudi jo na hidroponiki pridelujejo celo leto. Pravi okus da zemlja, podnebje, temperatura. Tako so te jedi najbolj okusne tedaj, ko v naravnem okolju uspevajo njihove sestavine.

V eni od radijskih pogovornih oddaj so ljudi spraševali, ali imajo raje dopust v Grčiji ali na Hrvaškem. V prid preživljanju dopusta na Hrvaškem so ljudje pripovedovali, da se na Hrvaško lahko peljejo z avtom, znajo jezik, kraji so jim znani še iz njihovega otroštva, lahko peljejo vso hrano s seboj. Med drugim lahko peljejo s seboj tudi velik lonec za kuhanje polnjene paprike. Kako smo se smejali tem argumentom. Dopust je v mojih začetnih odmerkih in pripravila bom paprike. Skuhala jih bom v velikem črnem loncu Emo Celje, v katerega bom stlačila vsaj dvajset paprik. Otroci bodo vihali z nosovi, čemu toliko, ne marajo jesti paprik več kot dva dni zaporedoma, zakaj jih ne skuham le za enkrat. Očitno me še niso spremljali dovolj pozorno pri mojem delu. Taka jed je okusnejša, če jo pripraviš v večjih količinah. Ne moreš skuhati pet paprik, to pač ne gre. Povabila bom prijatelje in znance, sorodnike in vse, ki imajo radi papriko, naj pridejo na obisk. Tega so že vajeni. Povzela sem navado, ki so jo delale naše mame, nekaj, kar spominja na dom, domačnost, dopust. Sem torej že prevzela navade starejših gospa ali sem že sama postala starejša gospa? Nekaj od vsega drži ...

Moje telo

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Z mojim telesom sva skupaj od rojstva (spočetja) do smrti. Zato je prav, da ga imam rad. Bolj ko ga bom imel rad, ga spoštoval in upošteval, bolje bom živel – fizično in psihično. Naše telo nam ne služi le za fizično premikanje in delo, ni namenjeno le prehranjevanju, niti ne samo spolnosti in razmnoževanju. Preko telesa (oči, ušesa, koža, nos, usta) dobivamo informacije iz okolja. Hkrati pa dobivamo informacije tudi iz notranjosti telesa. Notranji signali so najmanj enako

pomembni kot zunanji. Kaj so to notranji signali? Npr. glavoboli, mravljici, stiskanje v pljučih, grlu, trebuhu, kepa v želodcu, teža na ramenih, napete roke, pekoča bolečina v prsih, nabijanje srca, oteženo dihanje ... to so neprijetni in boleči občutki v telesu. Kadar so zdravstveni izvidi dobri, so ti signali psihičnega izvora. Pri teh notranjih signalih moramo vedeti, da so posledica naše zgodovine in vedeti moramo, da ne bodo izgini-li sami od sebe. Lahko se potuhnejo za dlje časa, vendar se bodo vrnila. Za nas imajo pomembne informacije in mi jih z zavestnim delom lahko zmanjšamo. Zato vzpostavimo ljubeč in odločen odnos s svojim telesom.

Drago moje telo! Občutim te v sebi in vidim, da se mi javljaš na boleče načine. Slišim te in te bom še bolj poslušal. Od mene boš dobil veliko pozornosti. Bolj se ti bom posvetil kot do sedaj. Bolj te bom opazoval. Dal ti bom jesti, ko boš želel, dal ti bom piti. Umil te bom in ti namenil skrb kot še nikoli. Peljal te bom na morje in privoščil ti bom hladno kopel, da ti ne bo prevročje. Namenil ti bo nežne in čiste obleke. Izpraznil te bom. Omogoči ti bom ljubljeneje z drugim telesom. Želim pa, da veš: vem, da so te

tvoje boleče reakcije (naštete zgoraj) rezultat preteklosti. Vem, da so v tebi, v mojem telesu, shranjene stare, potlačene, psihične vsebine, neprijetni dogodki, ki se jih nočem spominjati in živijo naprej v mojem telesu. Želim, da veš, da to vem. Tvoje reakcije mi povzročajo nelagodje in bolečine. Sedaj se bom z ljubeznijo do tebe in s sočutjem do sebe lotil tvojih signalov. Predvsem boš do-

Ljubo moje telo

bil veliko moje pozornosti in časa. Vendar toliko, da veš: na koncu se bom jaz odločil, kako se bom počutil. Ti si zasvojen z zgodovino s preteklostjo, jaz pa imam sedanjost in prihodnost. Uredil bom svojo zgodovino, poslušal te bom, nežen bom do tebe, vendar bom jaz določil, kako se bom počutil. To naj ti bo jasno. In od tega ne bom odstopil. Preveč je lepih stvari, da bi mi jih najina zgodovina uničevala. Tudi tebi, moje telo, pripadajo prijetni občutki, npr. sproščenost, udobje, povezanost, toplina, umirjenost, mehko-ba, svežina, lahkotnost, živost ... Najprej bova uredila težke občutke – ti se boš javljal, jaz te bom poslušal. In skupaj bova uživala v prijetnosti, ki naju čaka.

Dr. Marija Kavkler (2)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Dr. Marija Kavkler se je specializirala za učence z učnimi težavami pri matematiki. Še vedno na Pedagoški fakulteti o tem izobražuje študente, kot prostovoljka učencem s težavami pri učenju matematike nudi individualno specialno pedagoško pomoč. Je avtorica ali soavtorica številnih knjig in strokovnih člankov na to temo.

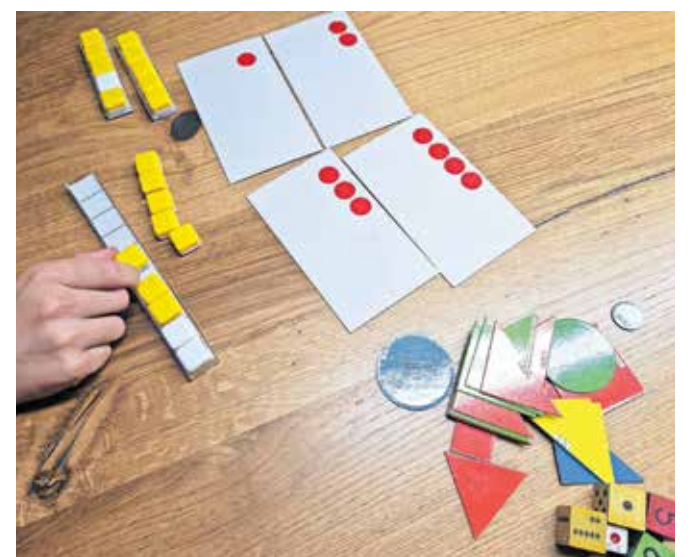
»Populacija otrok z učnimi težavami na področju matematike je pogosto spregledana. Veliko otrok bi imelo bistveno manj težav pri matematiki, če bi se jim poskušalo v večji meri prilagajati poučevanje, učenje, zahteve ... Zelo trpijo, če okolje do teh njihovih težav ni tolerantno.« poudarila doktorica specialne in rehabilitacijske pedagogike. Pritrdi, da lahko že kmalu zaznamo, da bi otrok lahko imel težave pri učenju matematike. »Nima veselja do matematike, že od predšolskega obdobja se izogiba številkam, težko si zapomni, koliko je star, v šolo pride s slabšim

predznanjem na področju štetja, prepoznavanja simbolov, priklica določenih informacij ... Potrebuje veliko konkretnega dela z materiali, različna ponazorila ... Če ima srečo, da je učitelj pozoren, težave opazi in mu ponudi različne strategije, je težav manj. Pravijo, da je bil po pandemiji največji upad znanja prav pri matematiki. Otroci, ki sem jih letos imela kot prostovoljka, so bili tretješolci, ki so se dve leti dobrušen del leta šolali na daljavo in so imeli težave z najbolj osnovnimi stvarmi. Po vrnitvi v šole z njimi ni nihče izvajal strategij okrevanja, da bi jim pomagali nadoknadi primanjkljaje, ki so bili v času pandemije dodani že splošni šibkosti na nekem področju.«

Poudarja, da morajo imeti otroci pri matematiki dobro usvojena osnovna znanja: obvladovanje števil, računskih operacij, štetje, računanje, geometrija ... »Opažam veliko težav s številskimi predstavami. Na primer, če

vzamemo število 87, je pomembno, da otrok ve, da je to število, ki ima 8 desetih in 7 enic, da ga umestimo med 86 in 88, da ve, koliko mu manjka do sto, ga hitro priklič, ve, kje na številski trak ga umesti, ali je bliže sto ali deset ... Če te predstave ni, se z nadgradnjo težave samo še stopnjujejo.«

Smo v obdobju poletnih počitnic, ko marsikateri starš pomisli, da bi otrok lahko kakšen primanjkljaj vsaj omilil, če ne že odpravil. Dr. Marija Kavkler na to odgovori, da je poletje čas počitnic. »Je pa tudi priložnost za nadoknadi kakšen primanjkljaj, a naj bo to skozi igro. Zelo pomembno je, da starši ne gledajo v mobilni telefon, ampak se z otrokom pogovarjajo, mu kažejo in ga opozarjajo na stvari iz okolja, na primer pogled, kakšen dolg kuža, kakšno veliko potičko si naredil, mu da nalogo, naj razdeli pribor vsem na mizo, naj kuha z mamo, dela z očetom v delavnici, kar je vse priložnost za pridobivanje

Učenje matematike s konkretnimi materiali / Foto: Maja Bertoncely

odnosov med količinami ... To so predpogoji za kasnejše učenje matematike. Zagovarjam pa, da otrok potrebuje počitnice. In otrok, ki ima težave pri učenju, se bistveno bolj trudi. Naj ima mesec in pol prsto, da 'odklopi'. Vedno pa svetujem, da naj sredi avgusta le začne ponavljati za šolo. Otroke je treba ogreti za šolo, da potem lažje začnejo. Med počitnicami marsikaj pozabijo, kar je logično. Če se zavedamo tega in začnemo utrjevati pravi čas, so hitro nazaj. V šoli

toliko časa za ponavljanje ni. Veliko je didaktičnih iger, skozi katere lahko obnavljajo znanje. Najhujše je, da pride otrok dan pred začetkom šole z morja, čez en teden je v šoli že tempo, takoj je v zaostanku, posledično v stiski. Premalo se zavedamo, da otroci doživljajo stiske, ne samo tisti, ki imajo slabše ocene. Če teh stisk nihče ne opazi, se samo stopnjujejo. Luknje v znanju so vedno večje. Če ni pomoči, podpore, je težko,« je povedala. (Se nadaljuje)

Iz sveta Petra Colnarja (1. del)

Ljubezen z Evo

PETER COLNAR

Brez skrbi ali veselja. Ne gre za zapis, »umazan« s seksom (v navednicah, ker to ni nič umazanega, ampak eno lepših doživetij človeka). Ne gre niti za samohvalno opisovanje dogodkov iz življenja posameznika. Gre za ... preberite.

Upam, da za to ne boste potrebovali potrpljenja ... Moda ga bo največ potrebovala hčerka Leja, ker (upam) bo tudi tokrat lektorirala tekste – kot v moji knjigi z naslovom Slovenska kronika tisočletja, v kateri sem opisal zanimive dogodke od prvih zapisanih slovenskih priimkov do desete vlade v samostojni Sloveniji.

Že na začetku sem se zmotil

Hčerkinega imena nisem nameraval navesti. Pojasnilo: koliko žensk pa se bo spoznalo ob imenih, kot so Leja, Nataša (starejša hčerka), Breda, Barbara, Tanja, Milena, Mojca ...? Ne gre za naštevaje žensk, ampak največji dosežek človeštva. Gre za opisovanje največjega dogodka človeštva – žensko, ki se je v zapiskih ohranila z imenom Eva. Torej vedno boste brali o Evi, tudi kadar mi bo »po pomoti« ušlo kakšno ime. Še to: gre tudi za zapise, ki smo si jih izmenjevali Adami ...

Bog se je tudi zmotil

Pravijo, da je bog (vsaka vera svojega hvali) ustvaril Adama, prvega človeka. Nekaj let ga je spremljal in z grozo opazil, da ima vrsto neljubih napak. Bog ne bi bil bog, če ne bi sklenil, da bo svoje napake takoj popravil. Ustvaril je drugega človeka – Evo.

Ko sem neki kasnejši Evi to povedal, me je podučila, da je bog pač bog, in sicer tako pameten, da pri Evi ni odstranil samo vseh Adamovih napak. Evo naj bi (le kdo je to od koga izvedel?) ustvaril iz Adamovega rebra, vendar je bil (je rekla) tako pameten, da se ni zmotil ter rebro dodal kakšnega koščka Adamovih možganov.

Moja misel: duhovita šala? Vsak od potomcev naj si to poljubno razlaga.

Ljudje v maskah

V moji delovni sobi, levo na steni ob moji pisalni mizi, visi nepodpisana črno-bela slika dveh stoječih mask – moškega in ženske. Kot nepodpisano novoletno voščilo sta mi jo pred upokojitvijo poslali tedanja direktorica cvetličarne in njena mlajša naslednica. Spoznal sem ju, ko sem kot novinar obiskal cvetličarno. V nepodpisani sliki sem spoznal sporočilo, da ljudje živimo skriti za svojimi maskami ...

Za črno-belo sliko sem naredil živordeč lesen okvir. Dve beli maski na črni podlogi z nekajcentimetrsko belo obrobo me spremljata vse življenje ...

Eve mojega spomina

Nisem še poskušal razmišljati, zakaj so mi ostale v spominu bolj Eve od Adamov. Vem, da je marsikateri Adam bolj vplival name kot katerakoli Eva. Ne vem, zakaj, in me tudi ne zanima. Da sem takšen, sem pripisal sebi. Da spisec ne bo predolg, se bom včasih omejil skoraj samo na ime Eve, ki včasih morda ni imela nobenega vpliva na moje življenje. Kdo bi vedel?

Opravičujem se Evam, kjer sem izpustil kakšno ime, in tudi tistim (je dodala ena), ki mi bodo zamerile, če ob imenih ne bo njenega.

Mislím resno. Da to drži, povem, da med zapiski ni imena moje mame ...

(Se nadaljuje)

Vaš razgled

Najbolj znano in odmevno tekmovanje s »poniji« pri nas je zagotovo na Vršič. Ni pa edino. Na letošnji kolesarski tekmi za zlato čipko so prvič pozdravili tekmovalce v novi kategoriji – s »ponijem« v Davčo. Na startu v Železnikih jih je bilo šest, organizatorji pa pravijo, da bodo v naslednjem letu glas o tej kategoriji še razširili. M. B. / Foto: Gorazd Kavčič

Na vseh cestah moramo biti previdni na vsakem metru in kilometru. Mnogokrat pa nam pri tem pomagajo obcestna ogledala. Včasih celo dve. V vasi Gorenje pred Britofom pa so bili postavljeni zelo radodarni, tako da vas na razdalji približno 15 metrov pričakajo kar tri. Za varnost skozi Gorenje je torej dobro poskrbljeno. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Tomšič, Tomov priimek, 2. del

TINO MAMIČ

Priimek je nastal iz osebnega imena Tomaž, ta pa iz svetniškega imena Tomaž, ki ga je nosil sloviti nejeverni apostol in ga slikarji radi upodabljajo kot apostola, ki Kristusu potiska prst v rano. Sveto pismo ga namreč opisuje, da je bil odsoten, ko se je Jezus prvič pokazal učencem. Njihovi zgodbi ni verjel in je rekel, da ne bo verjel v vstajenje, dokler se s prstom ne dotakne Jezusovih ran. Zato je nastal izraz »nejeverni Tomaž«, ki se uporablja kot fraza za skeptika. Ko se je Jezus naslednjič prikazal, mu je ponudil dlani z ranami, a je Tomaž ob tem le padel na kolena in prosil za odpuščanje. Takrat je nastal znani, v zgodovini neštetokrat ponovljeni izrek: »Blagor

tistim, ki niso videli, a so verovali.«

Sv. Tomaž se je rodil z imenom Juda Tomaž. Po eni razlagi je to bil Jezusov bratranec ali celo polbrat. Bil je eden od ducata najbližjih Jezusovih učencev, imenovanih apostoli oziroma odposlanci. Oni so namreč širili Jezusov nauk. Najbolj prav Tomaž, saj je prehodil daljšo pot od Aleksandra Velikega: mučeniško smrt je storil 3. julija 72 v jugovzhodni Indiji v mestu Mailapur. Od Jeruzalema je to dolgih 6447 kilometrov, za kar je potreboval več kot 150 dni hoje. Danes se to sliši neverjetno, vsekakor pa je še bolj neverjetno, da so po njegovi smrti leta 232 njegovo telo prenesli v Edeso v današnjo južno Turčijo. Je pa močno krščansko izročilo nedvomen

Priljubljeni pisatelj Marjan Tomšič je eden od mnogih znanih Slovencev s priimkom Tomšič.

dokaz, da je krščanstvo v Indijo prispelo zelo zgodaj.

Svetega Tomaža upodabljajo s sulico. Z njo naj bi po legendi izrisal načrt

za novo palačo, umrl pa naj bi tudi ravno preboden s sulico. Zato ga za svojega patrona jemljejo stavbeniki, zidarji, arhitekti in kamnoseki. Na Slovenskem so ga zelo častili, danes mu je posvečenih 34 cerkva. V virih se ime Tomaž prvič omenja leta 1115 v Trstu (Thomasius) in v Beljaku 1227 (Thomas). Priljubljeni pa so še trije sveti Tomaži: filozof Tomaž Akvinski, angleški nadškof Tomaž (Thomas) Beckett in angleški humanist Tomaž (Thomas) Moore. Prvi goduje 28. januarja, drugi 29. decembra, tretji pa 22. junija.

Znanih Tomšičev je ogromno. Zato omenimo samo velikokrat spregledano osebnost Franceta Tomšiča (1937–2010), letalskega inženirja iz Šmarce, ki je šel delat v Nemčijo in se navdušil nad

Tomšič Theresia	1825
Tomšič Johann	1837
Tomšič N.	1839
Tomšič Georg	1841
" Jernej	1843
" Franc.	1854
" Ignacij	1858
" Marija	1861

Predniki in sorodniki sindikalista Franceta Tomšiča. Priimek Tomšič v Šmarci v 19. stoletju ni bil zelo pogost, kar nakazuje, da so se tjakaj priselili. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K In 1830–1877 Homec, zv. 2, str. 137).

socialdemokracijo. Kot voditelj stavke v ljubljanskem Litostroju leta 1987 je zaoral ledino slovenske demokracije, ustanovil prvi od komunistične partije neodvisni sindikat in socialdemokratsko stranko. Sindikat je bil prvi v jugovzhodni Evropi. Njegovo socialdemokratsko

stranko je prevzel Jože Pučnik, nato pa Janez Janša, ki jo je leta 2003 preimenoval v Slovensko demokratsko stranko, socialdemokratsko ime pa so prevzeli bivši komunisti (Zveza komunistov, nato Združena lista socialdemokratov in slednjič Socialdemokrati).

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Ne dovolite, da bi vam preprički, ki so popolnoma nesmiselni, zagrenili dni. Ker ste sedaj seznanjeni s tem, da obstaja velika možnost, da se sporečete z nekom, imejte to v mislih in se ob možnih napetostih samo nasmehnite.

Bik (22. 4.–20. 5.)

V notranjosti vas bo razganjalo od želje po spremembah, predvsem v zasebnem odnosu. Najpomembnejše bo, da boste znali postaviti mejo, do koder gre lahko boljša polovica. Ob vsem tem pa ne pozabite na povezanost.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Iz dneva v dan se boste spotikali čez ovire. Zdelo se vam bo, da ne morete niti vstati iz postelje, ne da bi se vam pokvaril kavomat ali pečica ali bi vam najdražja oseba obarvala najljubšo majico. Brez skrbi, vse to so samo malenkosti.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Čutili boste nestrpnost, kar vas lahko zapele v lahkomišelnost in posledično lahko izrečete nekaj, za kar boste v istem trenutku vedeli, da je bilo neumno. To bi vam lahko pokvarilo nekaj prihodnjih tednov, zato se raje ugriznite v jezik.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Previdno z denarjem, saj se lahko pojavijo nepredvideni stroški, ki vam bodo pokvarili dni. Prav tako premislite, katera informacije in skrivnosti boste zaupali in komu jih sploh lahko zaupate. Saj veste, pomembna je zadnja beseda.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Ker boste več truda posvetili sebi in temu, da se dobro počutite in ste dobro videti, boste tudi spodbudili več zavisti in mogoče tudi neprijetne komentarje. Ampak saj veste, kako pravijo: za dobrim konjem se vedno praši!

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Naenkrat se bo okoli vas zvrtničilo toliko dogodkov, da se ne boste znali zasukati in poprijeti za delo. Razporedite si delo, pripravite si urnik, ob vsem dogajanju pa ne pozabite nase in na svoj počitek, saj obstaja velika možnost, da izgorite.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Nenadoma se boste družili z množico ljudi in v vsesplošni navdušenosti in dejavnosti se vam bo nemara zgodilo, da se boste tudi utrudili. Imejte v mislih, da so različna mnenja vedno dovoljena, toda hkrati tudi ne pozabite, da če ste prepričani o svojem prav ...

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Z delom zasledujete svoje cilje tako zavzeto, da se okoliča že sprašuje, ali gre za kakšno tekmovanje, o katerem oni niso bili obveščeni. Vse skupaj ima lahko za posledico ohladitev domačega ognjišča, ker vas ne bo doma.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Nekateri prijatelji iz vaše okolice vas bodo potrebovali, saj se bodo prebijali skozi težke čase. Stojte jim ob strani, saj ste trenutno v tako dobri formi, da vam bo ta pomoč pustila zelo dobre občutke, hkrati pa boste utrdili odnos.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Vaše finance bodo na udaru, zato imejte nekaj časa v mislih, da ni pravi čas za zapravljanje. Seveda si še vedno lahko privoščite sladoled in dobro kosilo, načrtovanje kakšnih drugih večjih nakupov pa naj ostane samo pri načrtovanju.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Vaši odnosi z bližnjimi bodo napeti. Preprički in pregovarjanja bodo na dnevnem redu tako z boljšo polovico kot s preostalo družino, pa tudi prijatelji bodo pristavili piskrček. Ne pozabite, da je to samo začasno stanje.

TA JE DOBRA

Moč alkohola

Znanstveniki v laboratoriju preizkušajo, katera alkoholna pijača je močnejša in kako se nanje odzivajo miši. Napijejo jih z vodko, tekilo in domačim gorenjskim »šnopsom«.

Dobili so naslednje rezultate:

- miš, pijana od vodke, spi;
- miš, pijana od tekile, spi;
- miš, pijana od gorenjskega »šnopsa«, skozi rešetke kletke nagovarja mačko.

Blondinka v dvigalu

V dvigalu dvajsetnadstropne stolpnice se peljeta blondinka in črnolaska. Dvigalo se nenadoma ustavi med sedmim in osmim nadstropjem.

Blondinka začne kričati: »Na pomoč, na pomoč!« Črnolaska z nekoliko bolj umirjenim glasom predlaga: »Veš, kaj, mogoče bi bilo bolje, da kričiva skupaj.« Blondinka pa takoj: »Skupaj, skupaj ...!«

Spominek z dopusta

V šoli se pogovarjajo o spominkih z dopusta. Učiteljica vpraša učence, ali kdo ve kaj povedati o njih. Prvi se oglasi Janezek: »Jaz sem spominek z dopusta.« »Tega pa nisem pričakovala,« presenečena odgovori učiteljica. »Moja mama takrat tudi ne.«

Poročil bi se

Črv reče svoji izvoljenki: »Če se ne boš poročila z mano, se bom vrgel pod kuro.«

LAŽJI SUDOKU

7		8			1	2		
9	2			6	7		5	4
3			4			1		
	5			2	3		9	
8	7						3	2
	1		9	8			7	
		6			9			8
4	9		3	7			1	6
		7	1			9		

Rešitev:

6	2	9	7	1	2	8	5	4
8	1	5	7	6	3	9	4	2
3	4	8	5	2	7	1	9	6
5	7	9	8	6	3	2	1	4
2	6	1	9	4	5	8	7	3
1	8	3	2	7	9	6	5	4
7	9	4	6	1	8	3	2	5
9	6	2	7	5	4	1	8	3
8	1	5	7	9	3	2	4	6
6	9	2	1	8	5	7	3	4

TEŽJI SUDOKU

2	9							1
			7		5			
3		5				6		4
6	7			2			4	5
			9		1			
5	3			6			2	9
7		8				2		3
			3		6			
4	1						6	7

Rešitev:

2	9	6	8	7	1	5	3	4
8	1	5	7	6	2	9	4	3
6	7	1	5	8	9	2	3	4
6	7	9	7	1	5	8	2	4
9	6	2	1	9	6	7	2	9
9	7	1	5	8	2	9	4	3
7	9	2	6	1	5	8	3	4
2	8	5	7	9	1	2	6	4
1	5	8	7	9	4	6	2	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Kranfest

Petek, 28. julij

12.00 Karavana okusov, Glavni trg
20.00 Nipke in The Nipples, Manouche, Trg pred Prešernovim gledališčem
21.00 Bajaga & Instruktori, Grad Khislstein
21.00 Stand up, Plečnikovo stopnišče
20.00 Kranfest - Plavi ponedeljak, Terasa bar, KluBar gastropub
21.00 Scats, Vrt Cafe Galerije Pungert
12.00 Srednjeevropsko prvenstvo MEVZA Championship Tour v odbojki na mivki, Lunapark, Parkirišče stara Sava

Sobota, 29. julij

10.00 Karavana okusov, Glavni trg
20.00 Parni Valjak Tribute, Marko Vozelj in Mojstri, Trg pred Prešernovim gledališčem
16.00 Otroški Kranfest Grad Khislstein
21.00 Mrfy, Grad Khislstein
22.00 Ognjeni show, Plečnikovo stopnišče
21.00 Kranfest - Classic house party, KluBar gastropub
21.00 Kočevska Orkestra, Vrt Cafe Galerije Pungert
12.00 Srednjeevropsko prvenstvo MEVZA Championship Tour v odbojki na mivki, Lunapark, Parkirišče stara Sava

www.visitkranj.com

Trajnostna mobilnost zmanjšuje vaš ogljični odtis zato pridite na dogodek peš, s kolesom, z javnim ali deljenim prevozom.

Zavod za turizem in kulturo Kranj

ZTKK

GRAD KHISLSTEIN

Prešernovo polje

21.7. 21.00 VLADO KRESLIN & MALI BOGOVI

28.7. 21.00 BAJAGA & INSTRUKTORI

29.7. 21.00 MRFY

12.8. 21.00 Opera M.A. George Pehlivanian Conductors Giuseppe Verdi – La Traviata

18.8. 21.00 BATISTA CADILLAC

26.8. 21.00 BIG FOOT MAMA akustika

1.9. 21.00 MAGNIFICO

8.9. 21.00 MI2 akustika

GORENJSKI GLAS	MOČAN GLAVOBOL	FILM FRANCETA ŠTIGLICA	TRENJE	PESNICA MUSER	JAN TRATNIK	SLOVENSKI IGRALEC (BINE)	OLIVNO ZELENA RUDNINA	USPEŠNA POPEVKA	SPIKERKA ŠIRCA ROŠ	NAPAKA PRI IGRAH S KARTAMI	PISATELJ SVEVO	NASELJE V OBČINI TREBNJE				
		3														
SLOVENSKI KOLESAR (M. M.)																
NESMRT-NOST																
KVAČKANEC					SOL TITANOVE KISLINE TOP											
RAFAEL NADAL			STARA MERA ZA VINO SVOJINA		1			LIPARSKO OTOČJE	VZKLIK NA BIKOBORBI							
SPIKER PUCER				GRŠKI JUNAK ZVAREK, IZVLEČEK					REZALNA PRIPRAVA AZLUSKI SADEŽ		10					
BOŽANSKA SILA (LAT.)						GLASBENIK FRAHM VODNA ŽIVAL(MANJŠ.)					RAZLOG	HRIB PRI BEOGRADU				
POROTNIK NA SODIŠČU							REKA V ITALJI									
AGADIR ANISTON NUMEN PIAVA SALOMA	SOBNA RASTLINA, ŠKRNICELJ	TENIŠKI IGRALEC AM.IGRALKA (JENNIFER)					JUDOVSKA PRINCESA			ZORAN VAKULA POTOMCI EDOMA						
ABELOV BRAT			5									8				
KRALJICA PRI SAHU					OVIRA ZAPREKA											
SESTAVIL: F. KALAN	SENČENJE (KNJIŽNO)	GEOLOŠKA DOBA ZEMLJE	DEL VIETNAMA	SIMON ROZMAN	IGRALEC BEATTY	NAZIV	REKA, KI TEČE SKOZI KRANJ	GORENJSKI GLAS	LUKA V JEMNU	NEMČEV SOSED POMOREC		REKA V KAZAH-STANU MANJŠI RT	IME VEČ NASELJ V SLOVENIJI			
PREDPASNIK (ZAST.)							7	LETOPIŠ				IGRANJE Z LOKOM V GLASBI POMOŽNI PILOT	VINORODNA RASTLINA	REKA V RUSIJI PREMETANKA		
MESTO POPEVK V ITALJI	6							GL. MESTO SIRIJE KEM. ELEMENT (La)				AFRIŠKI BOBEN PRINCIP		BIRT, OŠTR	TOLSTOJEV ROMAN	
PISATELJICA PEROCI				SL. PIANIST (IGOR) ODLIKOVANJE						HUMORIST GAŠPERIČ NAŠE SMUČIŠČE		ZDRAVLJNA RASTLINA OUT (SL. ZAPIS)	4			
JULES VERNOV KAPITAN					ZRAK (ANGL.)	SL. PIŠEC (GVIDO) VRIŠAN DEL ČESA				MOTIKA ZA KOPANJE SANITETNI MATERIAL		GOROVJE V KARPATIH GL. MESTO LATVIJE				
JAN OBLAK			RAVEN SVET EDEN OD STARŠEV					SL. IGRALKA (NINA) 3600 SEKUND				11	SATAN, HUDIČ AFRIŠKI VELETOK		ČRT LIPNIK MANJ KOT DVA	
LUKA V MAROKU						PTIČ Z VELIKIM KLJUNOM NIK RAZBORŠEK								IGRA S KARTAMI ROK SIRC		
ŽIVINO-ZDRAVNIK									PARK V LJUBLJANI					RDEČ POLDRAG KAMEN		
GANSKI DIPLOMAT (KOFI)														9		GLAVNO MESTO ERITREJE

POD GRAJSKO LIPO

19.7. 20.30 **1NAT: MAŠA BOGATAJ & TINA MARINŠEK**

2.8. 20.30 **NUŠKA DRAŠČEK**

9.8. 21.00 **JANEZ BONČINA BENČ**

16.8. 20.30 **MANCA IZMAJLOVA**

23.8. 20.30 **NINA STRNAD**

30.8. 20.30 **TOKAC & EMANUELA**

Nagrade: **trikrat po dve vstopnici za koncert NUŠKE DRAŠČEK**, ki bo v sredo, 2. avgusta, ob 20.30 na vrtu Gradu Khislstein.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 26. julija 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11

Normalizirano stanje Zelencev

V lanskem letu je izrazita poletna suša negativno vplivala na kranjskogorski naravni rezervat Zelenci, vendar so se, kot ugotavljajo strokovnjaki, razmere letos izboljšale, stanje pa se je vrnilo v normalnost.

NIKA TOPORIŠ

Kranjska Gora – Metod Rogelj s kranjske območne enote Zavoda RS za varstvo narave je za STA dejal, da v Zelencih tako nizkega vodostaja, kot je bil preteklo jesen, ne pomni. »Povirno jezero je napolnjeno z vodo v običajnih okvirih, tudi dolvodno močvirje je napajano z vodo v običajnih količinah. Na tem delu smo opazili precejšen dvig dna struge Save na odseku skozi Blata, kar je povzročilo večje razlivanje vode v tem delu,« je pojasnil in kot edino neposredno opazno posledico preteklega leta navedel povečano količino alg,

ki so se razrasle po dnu izvirnega jezera. Kljub temu je skrb odveč, saj Rogelj pričakuje, da bodo zaradi običajnih količin in nizkih temperatur vode alge propadle.

Ukrepi za obvladovanje obiska

Na iztoku jezera proti dolvodnemu močvirju so opazili razrast šaševja, ki je preraslo širino struge in upočasnjuje iztok iz jezera. Rogelj je poudaril, da bodo stanje opazovali, saj bi napredovanje zapiranja iztoka lahko spremenilo hidrološko stanje in videz povirnega jezera. Zavod RS za varstvo narave je z Občino Kranjska Gora

v navezi glede mulja in peska pod vodno akumulacijo, saj stremijo k temu, da bo struga čim prej očiščena. V sodelovanju z ministrstvom za naravne vire in prostor ter občino načrtujejo tudi vpeljevanje nadaljnjih ukrepov za obvladovanje obiska, skladno z nosilnimi zmogljivostmi rezervata.

Ugotavljanje virov onesnaženja

Na izviri letos poteka preiskovalni monitoring, s katerim bodo analizirali vzorce vode in sedimenta. Prvo vzorčenje je potekalo v drugi polovici maja, analizirali pa bodo obsežen nabor različnih

parametrov, med drugim tudi z namenom ugotavljanja potencialnega vira onesnaženja. Alpe Adria Green, okoljevarstvena organizacija, je lani ocenila, da je na stanje Zelencev poleg suše vplivalo tudi polnjenje vodnega bazena na smučišču v Podkorenu in polivanje umetne mase na skakalnici v Planici. Rogelj je dejal, da polnjenje bazena ni vplivalo na slabo hidrološko stanje, saj se je gradnja bazena za zasneževanje zaključila septembra, ko je bilo stanje v Zelencih že precej spremenjeno, bazen pa se do takrat še ni polnil, vseeno pa je gradnja negativno vplivala na zamuljevanje v močvirnem delu.

Naravni rezervat Zelenci je v primerjavi z lansko sezono v veliko boljšem stanju, saj se je vodostaj povišal, voda pa se je zbistrila. / Foto: Tina Dokl

Prislužile so si povabilo na Yale

Učenke Osnovne šole (OŠ) Orehek Kranj Stela Drnovšek, Brina Soršek in Lara Breskvar Jereb so si na Svetovnem šolskem pokalu (World Scholar's Cup - WSC) v Dohi v Katarju skupaj prislužile petnajst odličij, s svojimi dosežki pa so se obenem neposredno uvrstile na najprestižnejše tekmovanje WSC na svetu na univerzi Yale.

MATEJA RANT

Kranj – Ekipa OŠ Orehek, ki so jo sestavljale Stela Drnovšek, Brina Soršek in Lara Breskvar Jereb, je v Dohi v hudi konkurenci 600 ekip oziroma približno 1800 tekmovalcev z vsega sveta v različnih kategorijah osvojile osem zlatih in sedem srebrnih medalj. »To je tako za učenke kot njihovo mentorico Katjo Eržen Bratina in celotno šolo ogromno priznanje in velika čast. Treba se je zavedati, da so bile v svoji skupini seniorjev, v kateri sodelujejo učenci devetih razredov in srednješolci, najmlajše, obenem pa večina tekmovalcev prihaja iz zasebnih oziroma mednarodnih šol. Debate namreč potekajo v angleškem jeziku,« je na izjemni uspeh ponosen ravnatelj Drago Zalar.

Na svetovno tekmovanje so se uvrstile po uspehu na državnem tekmovanju WSC v Kopru, ki se ga je sicer z OŠ Orehek udeležilo pet ekip oziroma 15 učencev, tako v kategoriji juniorjev kot seniorjev. Od tega sta dve ekipi na koncu dobili možnost sodelovati tudi na svetovnem tekmovanju, a so se odločili dati prednost starejšim učenkam, ki letos zapuščajo

njihovo šolo, je pojasnil Zalar. Vseh tekmovalcev na državnem tekmovanju je bilo sicer več kot sto. Svetovno tekmovanje WSC je potekalo od 21. do 28. junija, tako da so imele učenke ob treh tekmovalnih dnevih dovolj časa tudi za ogled mesta in obisk notranjega zabavišnega parka – zaradi visokih temperatur se namreč dejavnosti odvijajo večinoma v notranjih prostorih, je pojasnila Katja Eržen Bratina. V sklopu tekmovanja pa so se učenke preizkusile v debaterstvu in pisanju, pa tudi preizkusu znanja z različnih področij. Letošnja izhodiščna tema je bila rekonstrukcija preteklosti, na podlagi česar so učenke morale predstaviti svoja razmišljanja o dveh tematikah: obdobju korone in druge svetovne vojne, je še razložil Zalar. »V svojih zagovorih so bile tako odlične, da so se neposredno uvrstile na najprestižnejše tekmovanje WSC na svetu, in sicer na sam Yale,« je ponosna tudi njihova mentorica. Po Zalarjevih besedah je tekmovanje, na katero se uvrstijo le najboljši izmed najboljših, jeseni, do takrat bodo tudi vedeli, ali je izvedljivo, da se udeležijo tudi tega tekmovanja.

Mentorica Katja Eržen Bratina z učenkami (od leve proti desni): Brina Soršek, Lara Breskvar Jereb in Stela Drnovšek

/ Foto: arhiv šole

TURISTIČNO DRUŠTVO BOHINJ

Vasovanje in Kmečka ohcet

Igra z dolgo tradicijo, ki obuja stare običaje v Bohinju.

VASOVANJE	KMEČKA OHCET
Pod lipo, Srednja vas 21. julij 2023	Pod Skalco, Ribčev Laz 22. julij 2023
20.00 ANSAMBEL ŠUŠTARJI 21.00 VASOVANJE V IZVEDBI FOLKLORNE SKUPINE KD BOHINJ	19.00 ZABAVA Z ANSAMBLOM 20.00 KMEČKA OHCET V IZVEDBI FOLKLORNE SKUPINE KD TRIGLAV SREDNJA VAS 21.30 ZABAVA Z ANSAMBLOM

www.tdbohinj.si

LOTO

Rezultati – žrebanje 12. julij 2023
Loto: **3, 4, 6, 24, 27, 29, 39 in 33**

Loto PLUS: **5, 8, 15, 20, 24, 29, 39 in 1**
Joker 6: **843382**

Sklad 16. 7. 2023 za Sedmico: **500.000 EUR**
Sklad 16. 7. 2023 za Loto PLUS: **2.950.000 EUR**
Sklad 16. 7. 2023 za Joker 6: **300.000 EUR**

Andrej Goljat

V knjigi je več kot 100 receptov in zanimivosti o čokoladi v poglavjih: o kakavovcu in kakavovega zrna do čokolade, čokoladne torte in kolači, čokoladni deserti in strjenke, čokoladni fondiji, čokoladni okraski, pralineji in slane jedi s čokolado.

10 EUR
* poština

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 160 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

KOPALNI IZLET V IZOLO: 15. 7., 22. 7., **TRST:** 11. 10., **STRUNJAN:** 13.–18. 10., **BERNARDIN:** 12.–15. 11., **ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 22.–27. 10., **MORAVSKE TOPLICE:** 24. 9.–1. 10., **RADENCI:** 24. 9.–1. 10., **MA-DŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 10., **MEDŽUGORJE:** 14.–16. 10., **MANDARINE:** 14.–16. 10., 20.–22. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM:** 27.–30. 10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 24. 9.–1. 10., 26. 9.–3. 10., 1.–8. 10., 18.–25. 10., 21.–28. 10., 23.–30. 10., **POTEPANJE PO BOSNI:** 9.–13. 10., **VELI LOŠINJ:** 2. 9., **DUGI OTOK, OREBIČ, KORČULA – VEČ TERMINOV.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Planinski izlet DU Cerklje

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje v torek, 18. julija, svoje člane vabi na planinski izlet na 2087 m visoko Šitno glavo z izhodiščem na Vršiču. Skupne hoje je približno tri ure in pol. Zbirno mesto bo ob 7. uri pred AMD Cerklje. V primeru slabega vremena se izlet prestavi na četrtek v istem tednu.

Kolesarski izlet DU Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v torek, 18. julija, vabi na kolesarski izlet Kranj–Mengeš–Kranj. Trasa, dolga 55 kilometrov, je srednje zahtevna. Odhod izpred mestnega vodnjaka na Glavnem trgu z lastno ustrezno kolesarsko opremo, vključno s čelado, bo ob 8. uri.

Planinsko-pohodniški izlet

Kranj – V četrtek, 3. avgusta, Društvo upokojencev Kranj organizira planinsko-pohodniški izlet Most na Soči–Senica. Udeleženci se bodo z rednim avtobusom ob 7.10 odpeljali do Jesenic, od tam z vlakom do Mosta na Soči in nato peš v vas Modrej. Pohodniki se bodo sprehodili po bregovih Soče, planinci pa se bodo odpravili do razgledišča Senica. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 31. julija.

KONCERTI

Mike Stern in Alborosie v Trainstation SubArtu

Kranj – V ponedeljek, 17. julija, ob 19. uri bo v Trainstation SubArtu (na prostem) nastopil svetovno priznani džezovski kitarist Mike Stern s svojo zasedbo, v torek, 18. julija, pa bo ob 20. uri koncert italijanske reggae zvezde Alborosie.

RAZSTAVE

Botanične ilustracije

Jezerško – KUD Jezerško vabi k obisku razstave botaničnih ilustracij avtorice Sanje Žagar. Odprtje bo v soboto, 15. julija, ob 19. uri v Medgeneracijskem centru Jezerško, ogled pa bo možen tudi v času delovanja TIC-a do 31. julija; 23. julija in 6. avgusta bo v okviru razstave delavnica botanične ilustracije. Prijave in informacije na sanja.zhagar@gmail.com.

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredi od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

MANJŠO starejšo hišo v okolici Kranja, možna je tudi menjava za stanovanje v Kranju, tel.: 041/816-528 23001774

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN Picaso 1.6, 1. lastnik, reg. jan/2024, cena 1.000 EUR, tel.: 041/728-037 23001773

CITROËN enoprostorec, 7 sedežev, cena 500 EUR, tel.: 041/967-554 23001807

FORD Fiesta 1.25 l, 60 kw, 82 km, titanij, letnik 2016, 92.000 km, bencin, 5 prestav, tel.: 041/633-714 23001800

MOTORNA KOLESA

PRODAM

SKUTER Piaggio liberty 150, ABS, kot nov, letnik 2022, 550 km, vožen, tel.: 041/209-066 23001690

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SMREKOVE deske za opaž, dimenzije 8,5 x 1,5 x 400 cm, približno 48 m³, tel.: 041/261-639 23001786

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 23001699

BREZOVA drva za kamnin, tel.: 041/967-554 23001804

KVALITETNA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/905-557 23001808

SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter okrogle "rajkeljne", tel.: 031/826-621 23001655

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

OKROGLO stekleno jedilno mizo, fi 1 m, cena 15 EUR, tel.: 040/129-077, Bohinj 23001803

OSTALO

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam 4 skraj nove prešite odeje – kovtre, tel.: 031/728-078 23001806

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

KOLO Jeep limited, gorsko, trekning, 26 col, aluminijast okvir, cena 155 EUR, tel.: 068/152-924 23001784

UGODNO lahko kupite žensko ali moško kolo, lepo ohranjeno, ter sedež ali pedal, tel.: 071/366-993 23001776

TEKAŠKO stezo Power run 790, deluje, cena ugodna, tel.: 068/177-277 23001783

PODARIM

ŠOTOR za 4 osebe, tel.: 04/57-25-376, 041/675-530 23001771

TURIZEM

ODDAM

APARTMA v Murinah – Umag, lepo urejen, lastno parkirišče, po ugodni ceni, tel.: 041/887-285 23001597

V Barbarigi pri Puli oddam apartma, tel.: 041/680-201 23001775

HOBII

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 23001787

STARINE: mizarski ponk, poslikane skrinje, manjšo kaščo ..., tel.: 051/258-936 23001702

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

VEČJO količino starih, dobro ohranjenih knjig, za simbolično ceno, tel.: 040/674-688 23001805

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikatni, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544 23001756

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Moja čokoladna peciva

Čokolada je kraljica sladice,okusna in neizogibna poslastica, ki jo obožujejo tako stari kot mladi. V knjigi boste našli recepte za kremna peciva, biskvitna peciva, peciva brez peke, peciva iz krhkega testa, torte in ostale sladice, v katerih seveda kraljuje čokolada.

10 EUR
* poština

Spiralna vezava, 15 x 20 cm, 216 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejmati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjski Glas.si

Ženka Kadeti

NAJBOJŠI PIŠKOTI,
sladki grizljaji in slano pecivo

V knjigi je 120 receptov, ki so razumljivi, natančni, sestavine pa vsem dostopne. Med njimi so recepti za: čokoladne brizgane piškote, cimetove zvezdice, žepke z marmelado, pariške rože, orehove rezine, kefirjeve tortice, pomarančne kocke ...

10 EUR
* poština

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 150 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Dončić izbranko zaprosil na Bledu

Eden najuspešnejših slovenskih košarkarjev Luka Dončić je svojo dolgoletno izbranko Anamario Goltes za roko zaprosil na Bledu, natančneje na razgledni točki Vile Bled s pogledom na Blejski otok.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Štiriindvajsetletni zvezdnik severnoameriške lige NBA in moštva Dallas Mavericks Luka Dončić ter njegova dolgoletna izbranka Anamaria Goltes, ki v domovini večkrat počitnikujeta, sta novico o tem minuli petek objavila na Instagramu. S svetom sta delila romantično fotografijo trenutka, ko je Dončić pokleknil in dekletu nadel zaročni prstan, ob tem sta bila obdana z belimi cvetlicami, za njima pa je bila kulisna cerkva na Blejskem otoku.

Luka Dončić in Anamarija Goltes naj bi se spoznala že leta 2011, ko sta štela komaj 12 in 13 let, skupaj pa sta že od leta 2016. Za roko jo je zaprosil na njuno obletnico, in sicer 7. julija. Datum v sebi skriva simboliko, saj košarkarja številka sedem spremlja tudi v športnem svetu, njegov dres ima namreč številko 77.

Zaroka se je zgodila na Bledu, natančneje na razgledni

Fotografija, s katero sta Luka Dončić in njegova izbranka Anamarija Goltes naznanila zaroko, ki se je zgodila na Bledu / Foto: arhiv Luke Dončića/Instagram

točki Vile Bled s pogledom na Blejski otok. Ambient nekdanje predsedniške rezidence sicer poleg zarok gosti tudi poroke, tako na prostem v parku pred ali za vilo kot tudi v notranjih prostorih. Glede na to, da je Dončić izbral Vilo Bled za ta pomembni življenjski korak, s čimer je poskrbel tako za promocijo vile kot Bleda, si najverjetneje ta kraj v prihodnje lahko obeta še več tovrstnih dohodkov.

Dončiću in Goltesovi so po tej objavi mnogi čestitali, med drugim tudi večina Dončićevih soigralcev pri Dallasu, tudi eden najboljših košarkarjev vseh časov LeBron James in znani belgijski nogometni vratar v vrstah madridskega Real Thibaut Courtois. Čestitkam se je pridružil blejski župan Anton Mežan, ki je na svojem profilu na Facebooku zapisal: »V čast nam je. Iskrene čestitke zaročencema z najlepšimi željami. Tudi zanju novo poglavje.«

Kranvaj vozi samo v centru Kranja

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Zakaj Kranvaj iz starega mestnega jedra Kranja ne pelje tudi do Doma upokojeencev Kranj?« je vprašala naša bralka, sicer stanovalka Doma upokojeencev Kranj. Kot je dejala, bi se sama, pa

»Kranvaj vozi na relaciji staro mestno jedro in je namenjen pešconi, ki ni pokrita z rednimi prevoznimi linijami. Pri Domu upokojeencev Kranj je avtobusno postajališče (pri OŠ Staneta Žagarja), kjer vozi mestni poštinski promet. Od 1. junija

Kranvaj je namenjen samo pešconi, ki ni pokrita z rednimi prevoznimi linijami, pojasnjujejo na Mestni občini Kranj.

/ Foto: Gorazd Kavčič

še marsikateri drug stanovalec doma, večkrat odpravila v mesto, če bi Mestna občina Kranj omogočila brezplačen prevoz s Kranvajem do doma upokojeencev. Vprašanje smo posredovali Mestni občini Kranj, od koder so nam poslali takšen odgovor:

2022 naprej imajo upokojenci, osebe, starejše od 65 let, invalidi in vojni veterani, ki imajo brezplačno vozovnico za javni promet na območju Slovenije, brezplačen mestni promet v Kranju. Pravico uveljavljajo z IJPP-kartico.«

Cvetijo le en dan

Pri Čerinovih na Zalem Logu imajo kaktuse, ki čudovito zacvetijo, a le za en dan.

ANA ŠUBIC

Zali Log – Več kot 15 let je že, odkar je Ivan Čerin z Zalega Loga dobil v dar prve kaktuse. Ti so danes že tako veliki, da jih je treba podpreti, sicer bi se prevrnili. Približno deset kaktusov meri vsaj pol metra, največji kar 65 centimetrov, ima pa seveda še nekaj manjših. Že dobrih deset let pa kaktusi Čerinove razveseljujejo tudi s cvetenjem. Vsako poletje čakajo na čudovite cvetove, ki pa zdržijo le en dan. Letos so se prvi odprli

minuli ponedeljek. Vedno zacvetijo zvečer. Cvet, njegov premer je približno osem centimetrov, se odpre v dobri uri, ob tem se nežno tresi, naslednji večer pa se že zapre in ovne. Tokrat se je na več kaktusih skupaj odprlo okoli dvajset cvetov, a se Ivan nada, da bodo še zacveteli, saj imajo še precej nastavkov. Najbolj intenzivno so cveteli lani, ko se je v enem dnevu odprlo kar 72 cvetov.

Kot nam je zaupal, ima kaktuse od pomladi do podne jeseni postavljene na

Cvetoči kaktusi Ivana Čerina na Zalem Logu

kmečkem vozu na prostem, kjer so deležni popoldanskega sonca, pozimi pa počivajo v notranjih prostorih. Takrat jih zalije enkrat na mesec, poleti, ko je vroče, pa dvakrat na teden. Enkrat na leto jim pognoji in doda nekaj prsti, saj se zemlja izčrpa.

Vsaj nekaj let jih presadi, pri čemer kaktus prime in prestavi s pomočjo dveh sirkovih krtač, saj nobene rokavice ne zdržijo ostrine trnov. S pomočjo klešč pa redno odstranjuje izrastke, iz katerih vzgaja nove kaktuse. Marsikaterega je podaril.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo večinoma sončno in vse bolj vroče.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

12/29 °C

SOBOTA

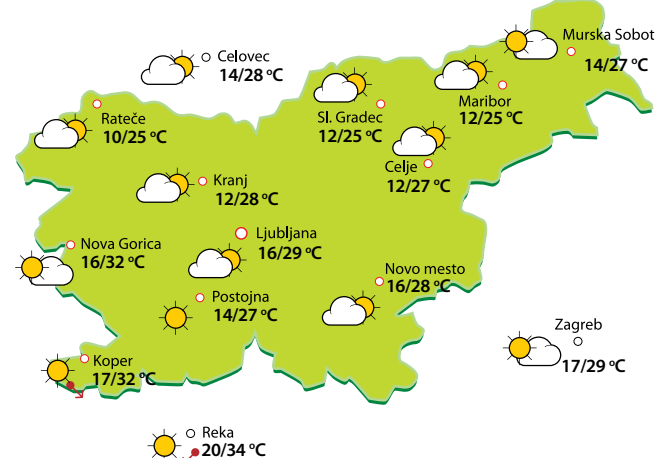

15/31 °C

NEDELJA

16/33 °C

Jeseniško poletje nocej z Nedo Ukraden

Jesenice – Na Jesenicah so v letošnjem poletju pripravili sklop dogodkov pod skupnim imenom Jeseniško poletje. Tako so doslej potekali koncerti učencev glasbene šole, etno sobote z družbi različnih etničnih skupin, Kulturna mavrica, baletna in gledališka predstava, ob torkih pripravljajo brezplačne projekcije filmov v sklopu Torkove kinoteke ... Nastopila je Klapa Sol, prejšnji petek je Staro Savo napolnila Indira Forza ... Vrhunec pa se obeta nocej, ko na Jesenice prihaja Neda Ukraden, ki obljublja dobro zabavo in svoje največje stare in nove hite. Nastopila bo tudi zasedba Yugo Nostalgica. Vstop je prost. V prihodnjih tednih se obeta še več dogodkov, tudi akustični vikendi na Čufarjevem trgu in Festeelval, nekaj posebnega pa bo predstava na prostem Cvetje v jeseni, ki nastaja pod režijskim vodstvom Gregorja Čušina, premierno pa jo bodo uprizorili na prireditvenem prostoru Kres na Koroški Beli 14. avgusta.

Odprodajajo kolesa iz kolesarskega sistema

Jesenice – Na Jesenicah odprodajajo rabljena kolesa, ki so bila vključena v sistem izposoje JeseNICE Bikes. Na voljo so mestna kolesa znamke Reef, so robustna in trpežna. Izdelana so bila leta 2015, cena pa je 30 evrov. Naprodaj je enajst koles, kupiti jih je mogoče posamezno ali več skupaj. Na ogled so v Športnem parku Podmežakla, več informacij pa je na voljo na Občini Jesenice pri Aleksandri Orel.

NA GLAS

aforizem

Poleti mnoge ženske najbolj pogrešajo trgovine, v katerih bi lahko v kompletu kupile seksi kratka krila z dolgimi nogami.

Milan Fridauer - Fredi